

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

I. Forma prawna i przedmiot działalności

BOWIM SPÓŁKA AKCYJNA 41-200 SOSNOWIEC, ul. NIWECKA 1 E

Przedmiotem działalności BOWIM S.A. zwanej w dalszej części sprawozdania „Spółką” oraz jej jednostek zależnych zwanych łącznie „Grupą” jest:

- sprzedaż hurtowa metali i rud metali,
- świadczenie usług transportowych,
- prefabrykacja stali zbrojeniowej.
- produkcja konstrukcji metalowych i ich części

Grupa w przeważającej mierze prowadzi sprzedaż na terytorium kraju.

Jednostką dominującą jest BOWIM S.A. z siedzibą: w Sosnowcu, przy ulicy Niwecka 1E, która zgodnie z obowiązującym prawem, została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000001104.

Dane podstawowe Spółki

Nazwa pełna:	BOWIM S.A.
Adres siedziby:	UL. NIWECKA 1E 41-200 SOSNOWIEC
Identyfikator NIP:	645-22-44-873
Numer w KRS:	0000001104
Numer REGON:	277486060
Akt założycielski Rep. A	NR 500/2001 Z DNIA 19.01.2001

Przedmiotem działalności według PKD jest:

- sprzedaż hurtowa metali i rud metali,
- produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów,
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu,
- sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana,
- pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową,
- transport drogowy towarów,
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami na własny rachunek lub dzierżawionymi.

II. Czas trwania działalności spółki

Spółka dominująca - Bowim S.A powstała na czas nieokreślony.

Spółka zależna – Bowim Podkarpacie Sp. z o.o. powstała na czas nieokreślony.

Spółka zależna – Betstal Sp. z o.o. powstała na czas nieokreślony.

Spółka zależna – Passat – Stal S.A. powstała na czas nieokreślony.

III. Okresy, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje okres od 01.01.2019 do 31.12.2019 r. Porównywalne dane finansowe dotyczą sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych i obejmują odpowiednio okres od 01.01.2018r. do 31.12.2018r i zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 01.01.- 31.12.2019 zostało sporządzone na podstawie sprawozdań finansowych jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej w taki sposób, aby grupa stanowiła jedną jednostkę. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej i sprawozdanie finansowe kontrolowanych przez jednostkę dominującą spółek zależnych, objętych konsolidacją metodą pełną.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe skorygowane zostało o kwoty wzajemnych przychodów, kosztów oraz rozrachunków wynikających z transakcji pomiędzy jednostkami grupy i inne korekty związane z grupą.

IV. Zarząd i Rada Nadzorcza Spółki

Skład osobowy zarządu na dzień 31.12.2019 r.

Adam Kidała – V-ce Prezes Zarządu

Jacek Rożek – V-ce Prezes Zarządu

Jerzy Wodarczyk - V-ce Prezes Zarządu

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2019 r.

Feliks Rożek – Przewodniczący RN

Aleksandra Wodarczyk – Członek RN

Jan Kidała – Członek RN

Katarzyna Czerniak – Członek RN

Jerzy Biernat – Członek RN

Janusz Kocłęga – Członek RN

Tadeusz Borysiewicz – Członek RN

V. Wskazanie czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne zawierają dane łączne lub zostały sporządzone za okres, w czasie, którego nastąpiło połączenie

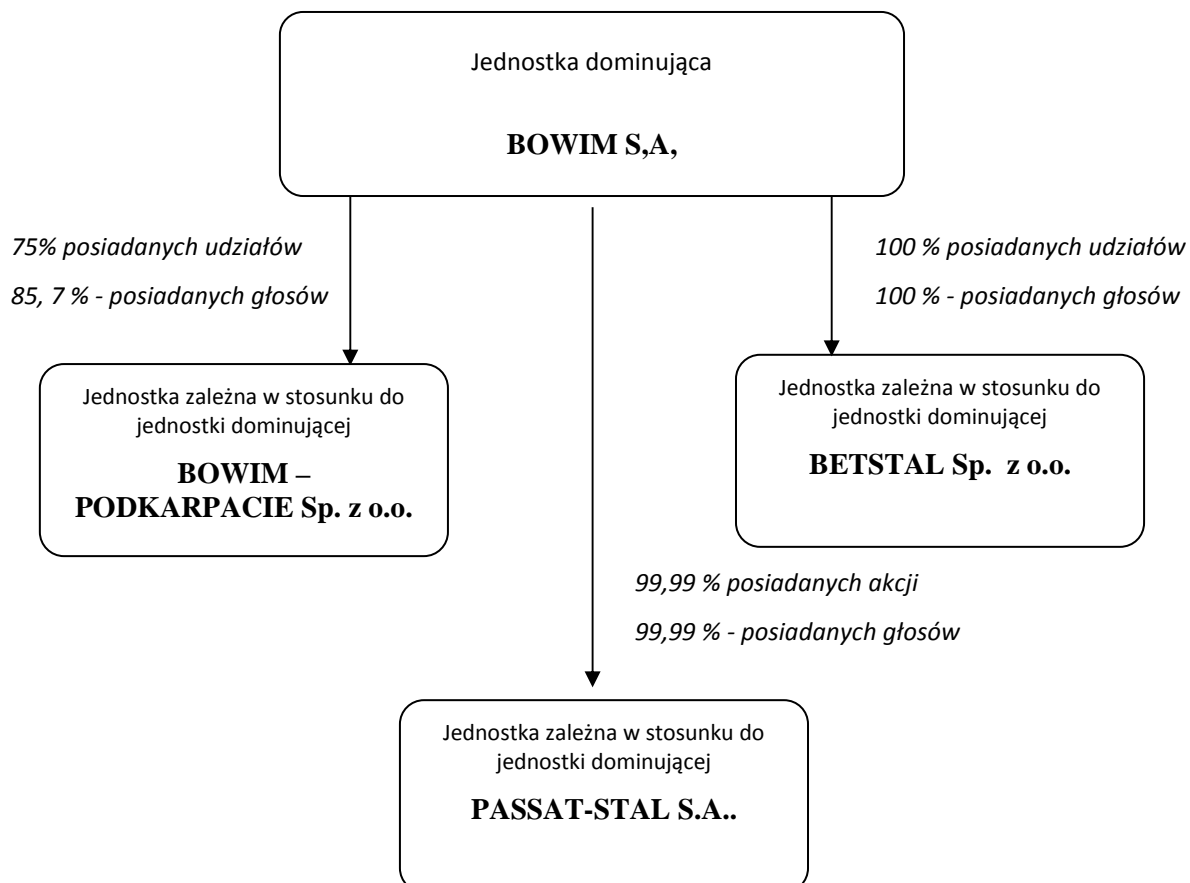
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 01.01. do 31.12.2019 oraz dane porównywalne nie zawierają danych łącznych oraz nie zostały sporządzone w czasie, którego nastąpiło połączenie.

VI. Informacje o założeniach przyjętych przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz znanych okolicznościach wskazujących na zagrożenie kontynuowania przez spółkę oraz jednostki grupy kapitałowej działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej, nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

VII. Powiązania kapitałowe

Schemat Grupy Kapitałowej na dzień 31.12.2019 r.

VIII. Wykaz jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej objętych konsolidacją

Podmioty zależne od Spółki dominującej konsolidowane metodą pełną:

Nazwa pełna: **BOWIM-PODKARPACIE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**
Adres siedziby: UL. INWESTYCYJNA 6 35 – 213 RZESZÓW
Identyfikator NIP: 517-01-50-735
Numer w KRS: 0000243645
Numer REGON: 180075656
Akt założycielski Rep. A NR 5492/2005 Z DNIA 02.09.2005

Nazwa pełna: **BETSTAL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**
Adres siedziby: UL. MECHANIKÓW 9 44-109 GLIWICE
Identyfikator NIP: 969-14-12-795
Numer w KRS: 0000234750
Numer REGON: 240097960
Akt założycielski Rep. A NR 2621/2005 Z DNIA 11.05.2005

Nazwa pełna: **PASSAT – STAL S.A.**
Adres siedziby: UL A. KORDECKIEGO 23 09-411 BIAŁA
Identyfikator NIP: 774-26-17-366
Numer w KRS: 0000293951
Numer REGON: 611066090
Akt założycielski Rep. A NR 18742/2007 Z DNIA 15.11.2007

Główne obszary działalności spółek zależnych wchodzących w skład Grupy to:

BOWIM – PODKARPACIE Sp. z o.o.	Handel hurtowy i detaliczny wyrobami stalowymi
BETSTAL Sp. z o.o.	Prefabrykacja zbrojeń budowlanych
PASSAT – STAL S.A.	Produkcja konstrukcji metalowych i ich części

IX. Informacje o zmianie składu jednostek podlegających konsolidacji w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i danymi porównywalnymi

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmujące okres od 01.01. do 31.12.2019 oraz od 01.01. do 31.12.2018. obejmuje dane finansowe niżej wymienionych jednostek zależnych:

- BOWIM Podkarpacie Sp. z o.o. – Rzeszów,
- Betstal Sp. z o.o. – Gliwice.
- Passat – Stal S.A. – Biała

X. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) oraz związanymi z nimi standardami i interpretacjami zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) według stanu obowiązującego na dzień 31.12.2019 roku dopuszczonymi do stosowania w Unii Europejskiej.

Zastosowanie nowych i zweryfikowanych standardów MSSF

Zmiany do standardów i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2019

Następujące zmiany do istniejących standardów i interpretacja opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE wchodzą w życie w roku 2019:

Z dniem 1 stycznia 2019 roku zaczęły obowiązywać następujące standardy, które zostały zastosowane przez Grupę:

- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujemnym podatkiem dochodowym (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Pozostałe zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy.

Standardy oraz zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej. Według szacunków Grupy w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

XI. Informacje o dokonanych korektach w danych finansowych prezentowanych w poprzednich okresach.

Nie korygowano danych finansowych za okres 01.01.2018 do 31.12.2018r.

XII. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, faktoring, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie i zabezpieczenie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera transakcje walutowe typu forward, których celem jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania. Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania ryzykiem – zasady te, w skrócie, zostały omówione poniżej.

Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa jest stroną umów kredytowych opartych na zmiennych stopach WIBOR. W związku z tym Grupa Kapitałowa Bowim narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych. Zmiana stóp procentowych wpływa na zwiększenie lub zmniejszenie kosztów finansowych, a tym samym wpływa na wynik finansowy Grupy Kapitałowej Bowim. W ocenie Grupy nie ma potrzeby dokonywania zabezpieczeń w odniesieniu do tego rodzaju ryzyka. Grupa z całą pewnością poczyni odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia tego ryzyka w momencie gdy znajdą uzasadnione przesłanki do rozpoczęcia takiego procesu.

Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej

Pozycje:	Na dzień 31.12.2019
Pożyczki udzielone	3 240 394,48
Zobowiązania finansowe długoterminowe	105 432 387,23
Zobowiązania z tytułu faktoringu	17 683 272,89
Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	27 811 236,37
Ekspozycja bilansowa na ryzyko	147 686 502,01

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych

Wpływ zmiany stóp procentowych za okres kończący się:	Zysk (strata) netto	
	Zwiększenie o 2 %	Zmniejszenie o 2 %
31.12.2019	- 2 953 730,04	2 953 730,04

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji sprzedaży, zakupów oraz zaciągania zobowiązań w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Ryzyko walutowe Grupy związane z kursami walutowymi dotyczy w głównej mierze jednostki dominującej. Jednostka dominująca monitoruje pozycje walutowe dla każdej z walut; wahania kursu euro mogą mieć wpływ na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Emitenta w przyszłości.

W celu uniknięcia niekorzystnego wpływu kursów walutowych na osiągnięte wyniki, Grupa podejmuje następujące działania:

- zawiera transakcje zabezpieczające przed ryzykiem kursowym (transakcje terminowe forward),
- analizuje na bieżąco sytuację na rynku walutowym w oparciu o dane pochodzące m.in. od współpracujących banków,
- prowadzi stały monitoring transakcji narażonych na ryzyko kursowe.

W celu ograniczenia tego ryzyka Grupa prowadzi aktywny hedging oraz kontynuuje współpracę w zakresie doradztwa inwestycyjnego z Domem Maklerskim TMS Brokers S.A. z siedzibą w Warszawie oraz z DM AFS S.A., których celem jest zabezpieczenie ryzyka walutowego.

Instrumenty finansowe w walucie obcej

Pozycje:	Na dzień 31.12.2019
Należności	7 104 661,20
Środki pieniężne	575 395,80
Zobowiązania finansowe długoterminowe	5 714 966,59
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 766 800,91
Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	12 645 265,80
Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe	64 445 976,30

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut

Wpływ zmiany kursów walut obcych za okres kończący się:	Zysk (strata) netto	
	Zwiększenie kursów walut o 10 %	Zmniejszenie kursów walut o 10 %
31.12.2019	- 6 444 697,63	6 444 697,63

Ryzyko kredytowe – niewypłacalności klientów

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy kontrahent lub druga strona transakcji nie spełni swoich umownych obowiązków.

Sprzedaż Grupy jest realizowana w większości przypadków z odroczonym terminem płatności. Wysoki poziom należności handlowych jest charakterystyczny dla firm dystrybucyjnych.

Istnieje zatem ryzyko, iż brak płatności od dłużników wskutek ich niewypłacalności może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Grupy, przy czym zdecydowana większość należności handlowych jest ubezpieczona przez Grupę, natomiast w zakresie pozostałej części należności, Grupa prowadzi politykę zabezpieczania się na majątku klientów. Zgodnie z warunkami zawartych polis w przypadku braku zapłaty przez dłużnika niekwestionowanych należności handlowych przysługujących Grupie ubezpieczony uzyska z tego tytułu wypłatę ubezpieczenia. Spółki Grupy starają się eliminować to ryzyko poprzez stosowanie polityki limitów wewnętrznych przyznawanych indywidualnie dla każdego klienta, opartych na limitach ubezpieczeniowych oraz wnikliwej kontroli dokumentów finansowych odbiorców, historii współpracy oraz analizy płatności.

W przypadkach gdy klienci nie spełniają przyjętych norm oceny, Spółki Grupy stosują dodatkowe zabezpieczenia przyszłych należności w postaci poręczeń, cesji, hipotek, umów zastawu oraz weksli, co dodatkowo zmniejsza ryzyko niewypłacalności klientów.

Ryzyko to staje się szczególnie dotkliwe w czasach trwania kryzysów gospodarczych, kiedy zwiększa się ryzyko strat spowodowanych nieściągalnością należności oraz zmianami polityk Towarzystw Ubezpieczeniowych, w wyniku których zostaje ograniczone własne ryzyko tychże towarzystw, zarówno dla klientów z gorszymi wynikami finansowymi jak i dla całych branż.

Istnieje również potencjalne ryzyko związane z ograniczeniem ekspozycji ubezpieczeniowej na Emitenta, a w ślad za tym zmniejszeniem potencjału zakupowego Grupy. Grupa prowadzi politykę cyklicznych, kwartalnych spotkań z Towarzystwami Ubezpieczeniowymi celem prezentacji aktualnej sytuacji finansowej Grupy.

Spółki Grupy na bieżąco tworzą odpisy aktualizujące należności nieobjęte ubezpieczeniem oraz kwoty wynikające z udziału własnego w stosunku do należności ubezpieczonych, na podstawie szczegółowej analizy należności. Ponadto ryzyko kredytowe jest w sposób naturalny ograniczane poprzez znaczną dywersyfikację odbiorców Grupy.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych i wskazanym w nocie nr 8.3.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa w celu ciągłego rozwoju i budowania pozycji rynkowej korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania głównie w postaci linii kredytowych, kredytów obrotowych, inwestycyjnych, leasingu, faktoringu oraz pożyczek. Dzięki wykorzystaniu efektu dźwigni finansowej podnoszony jest poziom rentowności, jednak powstaje jednocześnie ryzyko niewypłacalności, czyli utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności. Aby ograniczyć poziom nadmienionego ryzyka w Grupie Kapitałowej BOWIM aktywnie i w sposób permanentny zarządza się poziomem zadłużenia, jak i dywersyfikacją źródeł kapitałów obcych, monitoruje zdolność do regulowania zobowiązań w krótkim, średnim i długim terminie oraz wykorzystuje zróżnicowane narzędzia dla efektywnego zarządzania płynnością.

Zestaw powyższych czynności pozwala na utrzymanie ciągłości działania, poprzez zabezpieczenie dostępności środków pieniężnych wymaganych do realizacji celów biznesowych Grupy Kapitałowej, przy optymalizacji ponoszonych kosztów. Za zarządzanie płynnością finansową w Grupie i przestrzeganie przyjętych w tym zakresie zasad odpowiada Zarząd.

Ryzyko braku wystarczającego kapitału obrotowego

W związku z dużą zmiennością cen surowca istotny wpływ na wyniki finansowe Spółki ma właściwe zarządzanie kapitałem obrotowym. Wzrost sprzedaży może spowodować zagrożenie wystąpienia niedostatków w kapitale obrotowym, a co za tym idzie braku wystarczających środków finansowych, by zgromadzić znaczną ilość zapasów w momencie, kiedy ceny u dostawców będą kształtowały się na korzystnym poziomie. Brak wystarczającego poziomu kapitału obrotowego może zatem negatywnie wpłynąć na poziom generowanych przez Spółkę marż na sprzedaży.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej stosowne korekty.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku nie wprowadzano zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów za pomocą wskaźnika liczonego jako relacja zadłużenia netto do wartości EBITDA. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty bankowe oraz zobowiązania o charakterze kredytowym.

EBITDA zdefiniowana jest jako wynik finansowy z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

XIII. Istotne zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej.

Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdania finansowe wszystkich jednostek zależnych, kontrolowanych w sposób bezpośredni lub pośredni przez BOWIM S.A. Kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności. Wszystkie jednostki grupy kapitałowej stosują jednolite zasady rachunkowości zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) oraz związanymi z nimi interpretacjami w formie rozporządzeń, zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia

„BOWIM” S.A. z dnia 15.09.2008 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów trwałych kwalifikowanych, jako grunty wycenianych w wartości godziwej w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny (poprzez inne całkowite dochody), aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat oraz nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wszystkie wartości podane są w złotych.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań.
Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny (Do tej kategorii należą wartości godziwe dla nieruchomości inwestycyjnych i nieruchomości wykazywanych w środkach trwałych).
Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na potrzeby konsolidacji wszystkie transakcje i salda pomiędzy jednostkami konsolidowanymi metodą pełną zostały wyeliminowane.

1.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa nie posiada jednostek stowarzyszonych.

1.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W okresie 01.01. – 31.12.2019 r. Spółki w Grupie nie posiadały udziałów we wspólnie kontrolowanych podmiotach.

1.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego kursu natychmiastowej wymagalności banku, z którego Spółka korzysta, lub kursu dostępnego dla Spółki na platformie wymiany walutowej, ustalonego dla danej waluty. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów

(kosztów) finansowych za wyjątkiem przypadków, gdy powstały one wskutek wyceny aktywów i pasywów niepieniężnych, w przypadku, których zmiany wartości godziwej odnosi się bezpośrednio na kapitał. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny:

	31 grudzień 2019 roku		31 grudzień 2018 roku	
	sprzedaży	kupna	sprzedaży	kupna
USD	3,7860	3,8015	3,7360	3,7680
EURO	4,2510	4,2645	4,2860	4,3081

1.4. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych

W roku 2015 Spółka Dominująca rozpoczęła projekty prac rozwojowych:

1. Nowoczesny magazyn wyrobów hutniczych,
2. Poprawa płynności i bezpieczeństwa przesyłania danych w organizacji BOWIM S.A.
3. Optymalizacja przepływu informacji w spółce BOWIM S.A. z uwzględnieniem wykorzystania w całej grupie kapitałowej.
4. Opracowanie nowego systemu sprzedaż – magazyn.

Na wyżej wymienione projekty, Spółka, do dnia bilansowego, poniosła wydatki w wysokości 5 760 633,09 zł.

Patenty, znaki towarowe oraz oprogramowanie komputerowe

Patenty, znaki towarowe oraz oprogramowanie komputerowe ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z zasadą kosztu historycznego pomniejszone o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich ekonomicznej użyteczności, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji wynoszących:

Oprogramowanie komputerowe - 24 miesiące

Inne wartości niematerialne i prawne - 24-60 miesięcy

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wyksięgowania.

1.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Grunty użytkowane w procesie produkcji i dostarczania towarów i usług jak również dla celów administracyjnych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości przeszacowanej równej kwocie uzyskanej z wyceny składnika aktywów do jego wartości godziwej, dokonanej przez rzeczoznawcę w oparciu o założenia rynkowe (na określony dzień dokonania tej wyceny), pomniejszonej o utratę wartości. Wyceny przeprowadzane są z częstotliwością zapewniającą brak istotnych rozbieżności pomiędzy wartością księgową a wartością godziwą na dzień bilansowy.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, ujmowane jest w pozycji kapitału z aktualizacji wyceny (poprzez inne całkowite dochody), za wyjątkiem sytuacji, gdy podwyższenie wartości odwraca wcześniejszy odpis rozpoznany w rachunku zysków i strat (w takim przypadku podniesienie wartości ujmowane jest również w rachunku zysków i strat, ale do wysokości wcześniejszego odpisu). Obniżenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, ujmowane jest, jako koszt okresu w wysokości przewyższającej kwotę wcześniejszej wyceny tego składnika aktywów ujętą w pozycji kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny.

Budynki i budowle, maszyny, urządzenia, oraz pozostałe środki trwałe prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Własne środki transportu – wycena wg wartości godziwej na dzień bilansowy w korespondencji z kapitałem rezerwowym z aktualizacji wyceny(poprzez inne całkowite dochody).

Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych, z pominięciem środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres ekonomicznej przydatności tych środków, używając metody liniowej, który kształtuje się następująco:

Budynki i budowle - 20 – 40 lat

Maszyny i urządzenia - 7 – 14 lat

(w tym sprzęt komputerowy) - 3 lata

Środki transportu 5 - 7 lat

Pozostałe środki trwałe - 5 lat

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne.

Przedmioty będące wyposażeniem do wartości 10 000 zł (ewidencjonowane są pozabilansowo) – obciążają koszty miesiąca, w którym zostały oddane do używania.

Sprzęt komputerowy, bez względu na wartość, zalicza się do aktywów trwałych.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

1.6. Leasing

Grupa, jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółek i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

1.7. Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku, którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do

wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogólnie nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako przychód w rachunku zysków i strat, chyba, że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie kapitału z aktualizacji i wyceny. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

1.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego w zakresie odsetek ujmowane są, jako koszty w momencie ich poniesienia.

Koszty finansowania zewnętrznego w zakresie prowizji rozliczane są proporcjonalnie do czasu korzystania z finansowania.

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu, aby mogły być zdatne do użytkowania lub odsprzedaży są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, chyba że pozostają nieistotne z punktu widzenia wartości inwestycji. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio do sprawozdania z zysków lub strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło potencjalnych przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy według wartości godziwej.

1.9. Wartość firmy

Nie dotyczy.

1.10. Instrumenty finansowe

MSSF 9 definiuje trzy kategorie aktywów finansowych – w zależności od modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami oraz charakterystyki przepływów pieniężnych wynikających z umowy:

- aktywa wyceniane po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu – jeśli aktywa finansowe są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz warunki umowy dotyczącej tych aktywów finansowych powodują powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek;

- aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody – jeśli aktywa finansowe są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż aktywów finansowych oraz warunki umowy dotyczącej tych aktywów finansowych powodują powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek;

- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – wszystkie pozostałe aktywa finansowe.

W związku z powyższym aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Aktywa finansowe o terminie wymagalności nie przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów obrotowych, pozostałe prezentowane są jako aktywa trwałe.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- 1) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz
- 2) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem klasyfikuje się: należności handlowe, pożyczki i instrumenty dłużne, które zgodnie z modelem biznesowym wykazywane są jako utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty. Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Przychody finansowe z tytułu odsetek”.

Udziały w jednostkach zależnych – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia dokonuje się nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Składnik aktywów finansowych, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zysk lub stratę z wyceny tych inwestycji do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Instrument finansowy zostaje usunięty z sprawozdania finansowego gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Instrumenty finansowe – pozostałe informacje

Informacja o wartości godziwej instrumentów finansowych.

Porównanie wartości bilansowej aktywów oraz zobowiązań finansowych z ich wartością godziwą przedstawia się następująco:

Klasa instrumentu finansowego	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa
Aktywa:				
Pożyczki i pozostałe aktywa	4 366 384,48	4 366 384,48	4 938 766,69	4 938 766,69
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	114 677 387,44	114 677 387,44	126 244 293,86	126 244 293,86
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 585 496,32	3 585 496,32	1 540 864,72	1 540 864,72
Zobowiązania:				
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	27 811 236,37	27 811 236,37	31 653 306,52	31 653 306,52
Zobowiązania finansowe długoterminowe	105 432 387,23	105 432 387,23	88 356 193,92	88 356 193,92
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	150 256 271,48	150 256 271,48	230 289 496,00	230 289 496,00

Według oceny Grupy wartość godziwa środków pieniężnych, należności handlowych i pożyczek, zobowiązań handlowych, kredytów oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na:

- a) szybka rotacja oraz krótki termin zapadalności, w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta jest nieistotny;
- b) instrumenty te dotyczyły transakcji zawartych na warunkach rynkowych;
- c) w odniesieniu do instrumentów długoterminowych – ich oprocentowanie jest oparte na zmiennej rynkowej stopie i obowiązująca w umowach marża na każdą z dat bilansowych nie odbiegała od warunków rynkowych.

za wyjątkiem zobowiązań z tytułu leasingu, które znajdują się poza uregulowaniami MSSF 9.

1.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Dokonuje się oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z aktywami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, stosuje się uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Wykorzystuje się posiadane dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych, wycenia się odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, wycenia się odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

1.12. Wbudowane instrumenty pochodne

W prezentowanych okresach w Grupie nie występowały wbudowane instrumenty pochodne.

1.13. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe (forward). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe wyceniane są według wartości godziwej, a wszelkie zmiany w wycenie pochodnych i instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają.

W okresie od 01.01. do 31.12.2019 Grupa korzystała z instrumentów pochodnych. Na dzień bilansowy Grupa posiadała otwarte instrumenty finansowe.

Wycena na dzień 31.12.2019 roku została ujęta w przychodach i kosztach prezentowanego okresu.

1.14. Zapasy

Zapasy wycenione są w cenie nabycia nie wyższej jednak od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Cena nabycia zapasów ustalana jest z zastosowaniem metody „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” FIFO. Pozycje zapasów zakupione jako pierwsze, sprzedaje się w pierwszej kolejności, co w konsekwencji oznacza, że pozycje pozostające w zapasach na koniec okresu są pozycjami zakupionymi najpóźniej.

Odpisywanie wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania odbywa się na zasadzie odpisów indywidualnych (w koszty operacyjne własne sprzedaży) lub pogrupowania podobnych lub powiązanych ze sobą pozycji.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansowa tych zapasów jest ujęta, jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody. Kwota odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz straty w zapasach są ujmowane jako koszt okresu, w którym odpis lub straty miały miejsce. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, zostaje ujęte, jako zmniejszenie kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

1.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności długoterminowej jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

1.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

1.17. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu.

1.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółkach Grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wpływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółki wchodzące w skład Grupy ogłosiły wszystkim zainteresowanym stronom szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji.

1.19. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z Kodeksem Pracy pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zgodna jest z przepisami, które w tym zakresie ustala Kodeks Pracy. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

1.20. Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, którego powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania warunkowe, których prawdopodobieństwo nie jest wyższe niż 50 %, nie są wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających straty ekonomiczne jest znikome. W przypadku oceny prawdopodobieństwa na powyżej 50 %, zobowiązanie zostaje ujęte w pasywach bilansu. Należności warunkowe nie są wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o nich, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

1.21. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są ujmowane po pomniejszeniu o podatek VAT oraz rabaty.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

1.22. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą bilansową w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub

rezerw nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

1.23. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję jest prezentowany po uwzględnieniu czynników rozładniających takich jak wyemitowane opcje na akcje.

Przy wyliczeniu zysku netto na akcję, uwzględniono średnioważoną ilość akcji, która na dzień 31.12.2019 wynosiła 19 514 647 sztuk.

Przy wyliczeniu zysku netto na akcję, uwzględniono średnioważoną ilość akcji, która na dzień 31.12.2018 wynosi 19 514 647 sztuk.

Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Niektóre informacje podane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oparte są na szacunkach i profesjonalnym osądzie Grupy. Uzyskane w ten sposób wartości często nie będą pokrywać się z rzeczywistymi rezultatami. Pośród założeń i oszacowań, które miały największe znaczenie przy wycenie i ujęciu aktywów i pasywów znajdują się:

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami

Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

Informacja na temat wpływu rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 na działalność Grupy po okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z wiedzą na dzień 15 kwietnia 2020 roku, Grupa obawia się, iż w przypadku dalszego rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 jego skutki mogą mieć wpływ na ciągłość prowadzonej działalności i osiągnięte w przyszłości wyniki Grupy Kapitałowej. Grupa na bieżąco podejmuje działania celem ograniczenia ekspozycji na ryzyko, zwłaszcza w kwestii bezpieczeństwa pracowników, zapewnienia nieprzerwanego łańcucha dostaw, jak również w kwestii zapobiegania powstawaniu zatorów płatniczych.

Potencjalny wpływ koronawirusa na Grupę został opisany w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Bowim S.A. oraz Grupy Kapitałowej Bowim.

NIEOSTATECZNA DECYZJA PARP NAKAZUJĄCA CZĘŚCIOWY ZWROT DOTACJI UDZIELONEJ SPÓŁCE ZALEŻNEJ PASSAT-STAL S.A.

W dniu 13 marca 2020 roku, spółce zależnej Passat-Stal S.A. została doręczona decyzja z dnia 25 lutego 2020 roku, wydana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), w której zobowiązano spółkę zależną Emitenta do dokonania w terminie 14 dni od dnia 13 marca 2020 roku zwrotu środków w wysokości 8.118.868,80 zł wraz z odsetkami. Raport bieżący nr 7/2020 z dnia 13.03.2020 r. Przedmiotowe środki zostały przekazane PASSAT-STAL w ramach Umowy o dofinansowanie nr UDA-POIG.04.04.00-14-016/08-00 projektu pn. „Wdrożenie innowacyjnej technologii przetwarzania blach o szerokim zakresie grubości”, zawartej przez PASSAT-STAL z PARP w dniu 30 grudnia 2008 w ramach działania 4.4 Nowe inwestycje o wysokim potencjalnie innowacyjnym osi priorytetowej 4 Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007 – 2013 r. (dalej jako: „Umowa o dofinansowanie”), która podlegała kilku nie stwierdzającym żadnych uchybień kontrolom, w tym w kwietniu 2010 r. przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej i w lipcu 2012 r. przez PARP. Na dzień podpisania umowy przyznającej dotację, jak i na dzień wystąpienia zdarzenia które w ocenie PARP naruszyło postanowienia umowy /dotyczy lat 2008 – 2009, spółka Passat Stal nie należała do Grupy Kapitałowej BOWIM. W ocenie Zarządu Emitenta i Zarządu PASSAT-STAL postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu środków powinno zostać umorzone, albowiem poza innymi argumentami, termin przedawnienia zobowiązania do zwrotu środków pochodzących z Umowy o dofinansowanie upłynął najpóźniej z dniem 29 grudnia 2018 r. i w bieżącym okresie nie wpłynie na wynik finansowy spółki zależnej a tym samym Grupy Kapitałowej Emitenta. Otrzymana decyzja nie jest ostateczna. Od decyzji przysługuje odwołanie do Ministra właściwego ds. Funduszy i Polityki Regionalnej, a następnie od decyzji Ministra właściwego ds. Funduszy i Polityki Regionalnej będzie przysługiwało stronom postępowania prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. PASSAT-STAL, uwzględniając rekomendację swojego pełnomocnika w postępowaniu przed PARP, zamierza złożyć odwołanie od decyzji PARP, wnosząc o uchylenie decyzji PARP oraz umorzenie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków w całości. Spółka jako Skarżący reprezentowana przez adwokata Przemysława Wierzbickiego KKLW Wierzbicki i Wspólnicy sp.k. w dniu 26.03.2020 odwołała się od decyzji PARP z dnia 25.02.2020 nr DK/20/2020, zaskarżając ww. decyzję w całości zarzucając naruszenie prawa materialnego oraz prawa procesowego, wnosząc o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji oraz umorzenie w całości postępowania w przedmiocie zwrotu środków, ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonej decyzji oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez PARP. Odwołanie powyższe zostało złożone do Ministra ds. Funduszy i Polityki Regionalnej za pośrednictwem PARP.

Inne informacje dodatkowe

POSTĘPOWANIE PRZED DYREKTOREM URZĘDU KONTROLI SKARBOWEJ (NASTĘPNIE DYREKTOREM ADMINISTRACJI SKARBOWEJ) W KATOWICACH W PRZEDMIOCIE NALEŻNEGO PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG ZA OKRES OD GRUDNIA 2007. R DO KWIEŃNIA 2008 R.

W dniu 21.11.2019 r. Spółka poprzez swego pełnomocnika, został poinformowany o wydaniu w tym dniu przez Naczelnego Sądu Administracyjnego wyroku oddalającego skargę kasacyjną Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach od korzystnego dla Spółki wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach w sprawie skargi Emitenta na decyzję Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 23.09.2016 r. nr 240-PT-1-1.4213.139-143.2016/AWE1, utrzymującą w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach z dnia 31.03.2016 r. w przedmiocie podatku od towarów i usług.

Uchylona decyzja nakładała na Spółkę obowiązek zapłaty kwoty 2.070.754,00 zł. z odsetkami podatkowymi, z tytułu łącznej różnicy pomiędzy kwotą podatku VAT zadeklarowaną przez Spółkę za miesiące od grudnia 2007 r. do kwietnia 2008 r., a kwotą zobowiązania podatkowego za ww. miesiące określoną w decyzji. Różnica wynikała z podważanego przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach prawa Emitenta do zastosowania stawki 0% w zakresie podatku VAT dla transakcji wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów. Kwota ta została przez Spółkę w całości zapłacona.

W ustnych powodach rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego podzielili zarzut wydania decyzji przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach po okresie przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego jest ostateczny. W jego wyniku organy podatkowe będą obowiązane do zwrotu Spółce kwoty zapłaconego podatku wraz z odsetkami.

W dniu 18.02.2020 r. do pełnomocnika Spółki wpłynęło uzasadnienie wyroku z dnia 21.11.2019 r. W treści uzasadnienia pisemnego potwierdzono tezy podane w ustnych powodach rozstrzygnięcia. Zważywszy na rozstrzygające w sprawie znaczenie zarzutu przedawnienia, uwzględnionego już wcześniej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, Naczelnego Sądu Administracyjnego nie analizował innych zarzutów skargi.

Spółka oczekuje na zwrot przez organ podatkowy kwoty 2.070.754,00 zł. z odsetkami podatkowymi. Organ podatkowy zwrócił natomiast Spółce należne jej koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego.

Na dzień publikacji niniejszego raportu Spółka nie powzięła nowych informacji dotyczących niniejszej sprawy, przy czym mając na względzie ostateczność korzystnego dla Emitenta rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego, jedynymi zdarzeniami jakie w tej sprawie powinny jeszcze nastąpić, powinno być umorzenie postępowania administracyjnego oraz wspomniany wyżej i oczekiwany zwrot bezpodstawnie pobranej od Spółki kwoty, wraz z odsetkami

POSTĘPOWANIE PRZED URZĘDEM CELNO-SKARBOWYM W OPOLU

Decyzja Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu określającej wysokość podatku VAT za okres styczeń-sierpień 2012r.

W dniu 12 grudnia 2019 r. Spółka poprzez swego pełnomocnika, została poinformowana o wydaniu w tym dniu przez Naczelnego Sądu Administracyjnego wyroku **uwzględniającego skargę kasacyjną** Spółki od niekorzystnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, oddalającego skargę Spółki na decyzję Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu utrzymującą w mocy decyzję Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu, określającą Spółce kwotę zobowiązania podatkowego w podatku VAT za miesiące od stycznia do sierpnia 2012 r. w kwocie o 5.578.316 zł wyższej niż wynikająca z deklaracji podatkowych złożonych przez Spółkę.

Różnica pomiędzy kwotą wynikającą z decyzji a kwotami zadeklarowanymi przez Spółkę wynikała z kwestionowanego przez Naczelnika prawa do odliczenia podatku VAT z faktur wystawionych przez jednego z polskich dostawców wyrobów stalowych do Spółki, na tej podstawie, że podmioty które dostarczyły towar do tego dostawcy (na wcześniejszych etapach obrotu) dopuściły się nadużyć związanych z rozliczeniem podatku VAT.

W wyniku uwzględnienia skargi kasacyjnej sprawa została przekazana za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu do Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu w celu jej ponownego rozpoznania, z uwzględnieniem wytycznych wskazanych przez Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W dniu 18.02.2020 r. do pełnomocnika Spółki wpłynęło uzasadnienie wyroku z dnia 21.11.2019 r. Z treści uzasadnienia wynika, że Sąd uwzględnił praktycznie wszystkie zarzuty zawarte w skardze kasacyjnej. Uznano że doszło do naruszenia przepisów postępowania. Organ podatkowy nie wykazał okoliczności, potwierdzających świadomość udziału Spółki w oszustwie podatkowym lub choćby braku należytej staranności. Sąd zwrócił uwagę, że zaistniały w sprawie stan faktyczny był nietypowy jak na karuzelę podatkową, gdyż towary nie wracały do kontrahentów – Spółka była ich ostatecznym odbiorcą i wykorzystywała stalowe pręty w prowadzonej działalności gospodarczej. Organ podatkowy winien badać poszczególne transakcje między konkretnymi kontrahentami. Nie można przekładać ustaleń dotyczących podmiotów na wcześniejszych etapach obrotu, które pojawiły się w toku postępowania, na transakcje pomiędzy Spółką i jej kontrahentem

(sprzedawcą towarów do Spółki). Ponadto, wbrew twierdzeniom organu podatkowego, nie została wykazana okoliczność jakoby Spółka nabywała od swojego kontrahenta towary po cenach istotnie odbiegających od cen rynkowych. Również marża uzyskiwana przez Spółkę przy dalszym obrocie, wbrew stanowisku organu podatkowego, nie odbiegała od marży uzyskiwanej w przypadku innych nabywców, od innych dostawców. Naczelny Sąd Administracyjny uznał także, że nie wykazano aby Spółka orientowała się, iż ceny po których nabywał towary od wskazanego w decyzji podmiotu, były znacznie niższe niż ceny na etapie pomiędzy hutą słowacką a czeskim dystrybutorem. Wreszcie także posiadane przez Spółkę dokumenty pozyskane w trakcie realizacji transakcji nie przesądzały, że Spółka miała świadomość nielegalnych transakcji na wcześniejszych etapach obrotu. Reasumując, Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że w żadnej mierze, w toku postępowania podatkowego, organ podatkowy nie wykazał, aby czynności pomiędzy wskazanym w decyzji podatkowej kontrahentem a Spółką w znaczny sposób odbiegały od typowych transakcji handlowych dokonywanych przez Spółkę. Nie było tu żadnych odstępstw przemawiających za tym, że były to nietypowe czynności, których jedynym celem było doprowadzenie do oszustw podatkowych.

W dalszym postępowaniu podatkowym, Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu będzie zobowiązany zastosować się do wszystkich wytycznych poczynionych przez Naczelny Sąd Administracyjny tj. będzie musiał wykazać, że transakcje zawarte ze wskazanym w decyzji podatkowej podmiotem i ceny w tych transakcjach znacząco się różniły od innych transakcji zawartych z innymi podmiotami i cen w nich stosowanych, dalej że przedstawiciele Spółki kontaktowali się ze słowacką hutą przed rozpoczęciem współpracy z tym kontrahentem i pozyskali dokładne informacje o cenie produktów huty. W ocenie Spółki wykazanie tych okoliczności nie jest możliwe, gdyż po prostu nie miały one miejsca. Naczelnik powinien też powołać świadków o których powołanie wniosła Spółka, a których nie przesłuchano.

W ocenie Spółki, wobec treści wyroku z 12.12.2019 r., a w szczególności wobec treści jego uzasadnienia Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu powinien uchylić z swoją decyzję pierwszej instancji i umorzyć postępowanie w sprawie.

Na dzień publikacji niniejszego raportu Spółka nie powzięła nowych informacji dotyczących niniejszej sprawy.

Działalność zaniechana

W okresie od 01.01. – 31.12.2019 r w Grupie nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.

XIII. Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i danymi porównywalnymi

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie porównywalnym notowania średnich kursów wymiany złotego w stosunku do EURO, ustalone przez Narodowy Bank Polski przedstawiały się następująco:

Okres obrotowy	Średni kurs w okresie ¹	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
01.01 – 31.12.2018	4,2669	4,1488	4,3616	4,3000
01.01 – 31.12.2019	4,3018	4,2520	4,3844	4,2585

1) Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono na EURO zgodnie ze wskazaną, obowiązującą zasadą przeliczenia:

- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej według kursu obowiązującego na ostatni dzień odpowiedniego okresu,

- Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych według kursów średnich w odpowiednim okresie, obliczonych, jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Przeliczenia dokonano zgodnie ze wskazanymi wyżej kursami wymiany przez podzielenie wartości wyrażonych w złotych przez kurs wymiany.

XIV. Wybrane dane finansowe (w tys.) przeliczone na EURO

Wyszczególnienie	31.12.2019		31.12.2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Przychody z działalności operacyjnej	1 315 335	305 764	1 369 266	320 904
Koszt działalności operacyjnej	1 299 808	302 154	1 336 656	313 262
Zysk (strata) na działalności Operacyjnej	15 527	3 609	32 610	7 643
Zysk (strata) brutto	3 882	902	14 658	3 435
Zysk (strata) netto	3 195	743	11 427	2 678
Aktywa razem	413 873	97 188	481 773	112 040
Zobowiązania razem	309 048	72 572	375 840	87 405
W tym zobowiązania krótkoterminowe	179 597	42 174	263 606	61 304
Kapitał własny	104 825	24 615	105 933	24 636
Kapitał podstawowy	1 951	458	1 951	454
Liczba udziałów/akcji w sztukach	19 514 647	19 514 647	19 514 647	19 514 647
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	5,37	1,26	5,42	1,26
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	0,16	0,04	0,59	0,14
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	9 288	2 159	11 620	2 723
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 8 301	- 1 930	- 10 724	- 2 513
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 058	246	- 8 296	- 1 944

XV. Wynagrodzenie biegłego badającego sprawozdanie

Umowa na przegląd śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego (Grupy Kapitałowej) sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018 została podpisana z kancelarią PRO AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Świętego Leonarda 1a/3, KRS 0000535161 w dniu 13.07.2017 roku, z terminem wykonania 20.08.2018 roku. Za wykonanie usługi przeglądu śródrocznego sprawozdania jednostkowego za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018 uzgodniono zapłatę w wysokości 10.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT. Za wykonanie usługi badania śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018 uzgodniono zapłatę w wysokości 3.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Umowa na przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółek zależnych za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018 została podpisana z kancelarią PRO AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Świętego Leonarda 1a/3, KRS 0000535161. Za wykonanie usługi przeglądu śródrocznego sprawozdania jednostkowego Spółek zależnych za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018 uzgodniono zapłatę w wysokości 9 500,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT

Umowa na badanie jednostkowego i skonsolidowanego (Grupy Kapitałowej) sprawozdania finansowego za rok 2018 została podpisana z kancelarią PRO AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Świętego Leonarda 1a/3, KRS 0000535161 w dniu 13.07.2017 roku, z terminem wykonania 15.03.2019 roku. Za wykonanie usługi badania sprawozdania jednostkowego za rok 2018 uzgodniono zapłatę w wysokości 20.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT. Za wykonanie usługi badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uzgodniono zapłatę w wysokości 5.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Umowa na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółek zależnych za rok 2018 została podpisana z kancelarią PRO AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Świętego Leonarda 1a/3, KRS 0000535161. Za wykonanie usługi badania sprawozdania jednostkowego Spółek zależnych za rok 2018 uzgodniono zapłatę w wysokości 19.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Umowa na przegląd śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego (Grupy Kapitałowej) sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2019 do 30.06.2019 została podpisana z spółką UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Połczyńska 31a, 01-377 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000418856, w dniu 19.06.2019 roku, z terminem wykonania 06.09.2019 roku. Za wykonanie usługi przeglądu śródrocznego sprawozdania jednostkowego za okres od 01.01.2019 do 30.06.2019 uzgodniono zapłatę w wysokości 12.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT. Za wykonanie usługi przeglądu śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za okres od 01.01.2019 do 30.06.2019 uzgodniono zapłatę w wysokości 18.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Umowa na przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółek zależnych za okres od 01.01.2019 do 30.06.2019 została podpisana z spółką UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Połczyńska 31a, 01-377 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000418856. Za wykonanie usługi przeglądu śródrocznego sprawozdania jednostkowego za okres od 01.01.2019 do 30.06.2019 uzgodniono zapłatę w wysokości 17.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT

Umowa na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółek zależnych za rok 2019 została podpisana z spółką UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Połczyńska 31a, 01-377 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000418856. Za wykonanie usługi badania sprawozdania jednostkowego za rok 2019 uzgodniono zapłatę w wysokości 31 000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Umowa na badanie jednostkowego i skonsolidowanego (Grupy Kapitałowej) sprawozdania finansowego za rok 2019 została podpisana z spółką UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Połczyńska 31a, 01-377 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000418856, w dniu 19.06.2019 roku, z terminem wykonania 31.03.2020 roku. Za wykonanie usługi badania sprawozdania jednostkowego za rok 2019 uzgodniono zapłatę w wysokości 20.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT. Za wykonanie

usługi badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uzgodniono zapłatę w wysokości 27.000,00 PLN plus obowiązujący podatek VAT.

Wynagrodzenie (brutto) biegłego rewidenta	2019	2018
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	95 940,00	54 120,00
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	57 810,00	27 675,00
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki dnia 15.04.2020 r.

Sosnowiec, 15.04.2020r.

Adam Kidała
Wiceprezes Zarządu

Jacek Rożek
Wiceprezes Zarządu

Jerzy Wodarczyk
Wiceprezes Zarządu

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPORZĄDZONE
WEDŁUG MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI ZA
OKRES OD 1 STYCZNIA 2019 DO 31 GRUDNIA 2019 R.

GRUPY KAPITAŁOWEJ BOWIM S.A.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest prezentowane zgodnie z MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych", składa się ze skonsolidowanego:

- sprawozdania z sytuacji finansowej;
- sprawozdania z całkowitych dochodów;
- sprawozdania z przepływów pieniężnych;
- sprawozdania ze zmian w kapitale własnym;
- informacji dodatkowych;
- danych objaśniających;

Waluta sprawozdawcza:	złoty polski PLN
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w złotych polskich, o ile nie wykazano inaczej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Koniec okresu 31.12.2019	Koniec okresu 31.12.2018
AKTYWA			
AKTYWA TRWAŁE		163 261 592,71	149 498 071,95
Rzeczowe aktywa trwałe	1	124 426 702,03	118 452 484,35
Wartości niematerialne	3	6 155 866,70	4 441 312,42
Inwestycje rozliczane metodą praw własności		0,00	0,00
Długoterminowe aktywa finansowe	4	4 162 490,99	4 799 376,53
Nieruchomości inwestycyjne	2	27 160 959,90	20 732 723,90
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	1 090 054,00	875 181,00
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6	265 519,09	196 993,75
AKTYWA OBROTOWE		250 611 043,95	332 274 842,02
Zapasy	7	130 896 201,48	202 812 249,78
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	8	114 677 387,44	126 244 293,86
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		60 635,00	489 539,00
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9	203 903,49	139 390,16
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10	3 585 496,32	1 540 864,72
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	11	1 152 831,51	1 013 915,79
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		34 588,71	34 588,71
AKTYWA RAZEM		413 872 636,66	481 772 913,97

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Koniec okresu 31.12.2019	Koniec okresu 31.12.2018
PASYWA			
Kapitał własny		104 824 847,19	105 933 118,79
Kapitał własny przypisany jednostce dominującej		101 297 059,05	102 459 579,63
Kapitał zakładowy	12	1 951 464,70	1 951 464,70
Nadwyżka z tytułu emisji akcji powyżej wartości nominalnej		52 334 118,09	52 334 118,09
Kapitał (fundusz) zapasowy	14	650 500,00	650 500,00
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	13	8 955 542,63	9 013 374,15
Kapitał rezerwowy - celowy		30 300 000,00	30 300 000,00
Akcje własne (wielkość ujemna)		-22 478 965,91	-18 677 334,69
Zyski (straty) zatrzymane		29 584 399,54	26 887 457,38
Udziały nie sprawujące kontroli	15	3 527 788,14	3 473 539,16
Zobowiązania długoterminowe		129 450 911,60	112 234 193,37
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	16	11 272 311,00	10 464 955,00
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	17	395 286,50	293 999,26
Pozostałe rezerwy	18	0,00	0,00
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	20	0,00	0,00
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	21	12 350 926,87	13 119 045,19
Zobowiązania finansowe	19	105 432 387,23	88 356 193,92
Pozostałe zobowiązania		0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe		179 596 877,87	263 605 601,81
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22-23	150 256 271,48	230 289 496,00
Pozostałe zobowiązania finansowe	24-26	27 811 236,37	31 653 306,62
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0,00	0,00
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	28	7 393,66	16 891,49
Pozostałe rezerwy	29	562 666,54	688 462,23
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	20	191 191,50	186 583,13
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	21	768 118,32	770 862,34
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi do sprzedaży (działalność zaniechana)		0,00	0,00
Razem zobowiązania		309 047 789,47	375 839 795,18
PASYWA RAZEM		413 872 636,66	481 772 913,97

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Za okres 01.-12.2019	Za okres 01.-12.2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	33	1 302 963 845,90	1 366 721 949,46
- od jednostek powiązanych		0,00	0,00
Przychody netto ze sprzedaży produktów	35	264 569 959,35	271 801 139,94
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	36	1 035 840 485,48	1 092 343 856,40
Przychody netto ze sprzedaży usług	37	2 553 401,07	2 576 953,12
Pozostałe przychody operacyjne	40	8 365 114,60	2 439 365,54
Wynik wyceny nieruchomości inwestycyjnych		4 006 416,00	104 733,00
Razem przychody z działalności operacyjnej		1 315 335 376,50	1 369 266 048,00
Zmiana stanu wyrobów gotowych i produkcji w toku		7 343 269,73	-10 870 861,01
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		149 274,48	140 108,74
Amortyzacja		5 206 251,10	4 794 929,35
Zużycie materiałów i energii		233 775 669,10	251 132 957,67
Usługi obce		50 576 275,44	49 289 176,15
Podatki i opłaty		2 270 930,35	2 026 062,22
Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		31 488 614,27	29 200 202,57
Pozostałe koszty rodzajowe		1 427 282,80	1 743 053,40
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		966 076 410,26	1 007 428 136,72
Pozostałe koszty operacyjne	41	1 792 788,09	2 052 619,87
Razem koszty działalności operacyjnej		1 299 808 216,66	1 336 656 168,20
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		15 527 159,84	32 609 879,80
Przychody finansowe	42	9 094 658,65	6 865 027,04
Koszty finansowe	43	20 739 710,86	24 816 841,39
Odpis wartości firmy z konsolidacji		0,00	0,00
Zysk (strata) na sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych		0,00	0,00
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		3 882 107,63	14 658 065,45
Podatek dochodowy	44	687 079,00	3 231 057,00
a) część bieżąca		99 219,00	2 336 082,00
b) część odroczone		587 860,00	894 975,00
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		0,00	0,00
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		3 195 028,63	11 427 008,45
Działalność zaniechana		0,00	0,00
Zysk/(strata) netto na działalności zaniechanej (w tym jednostek stowarzyszonych)		0,00	0,00
Zysk (strata) netto		3 195 028,63	11 427 008,45
jednostka dominująca		3 140 779,65	11 413 764,46
udziały nie sprawujące kontroli		54 248,98	13 243,99

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 01.-12.2019	Za okres 01.-12.2018
Zysk (strata) netto za okres	3 195 028,63	11 427 008,45
Zysk z tytułu aktualizacji wyceny inwestycji	0,00	0,00
Podatek dochodowy	-10,00	0,00
Wynik netto z tytułu aktualizacji wyceny inwestycji	10,00	0,00
Zysk z tytułu zwiększenia wyceny składników majątku trwałego	32 577,00	4 047 110,00
Strata z tytułu zwiększenia wyceny składników majątku trwałego	0,00	653 137,76
Pomniejszone o kwoty przeklasyfikowane do RZiS	55 760,88	45 479,47
Podatek dochodowy	4 180,00	744 002,00
Wynik netto z tytułu wyceny majątku trwałego	-27 363,88	2 604 490,77
Inne całkowite dochody netto za okres	-27 353,88	2 604 490,77
Całkowite dochody ogółem	3 167 674,75	14 031 499,22
Zysk (strata) na jedną akcję	0,16	0,58
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję	0,16	0,58

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za okres 01.-12.2019	Za okres 01.-12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		3 882 107,63	14 658 065,45
Zysk/(strata) brutto na działalności zaniechanej (w tym jednostek stowarzyszonych)		0,00	0,00
Zysk/(strata) brutto		3 882 107,63	14 658 065,45
Korekty o pozycje		4 496 635,60	2 197 780,74
Podatek dochodowy zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		-687 079,00	-3 231 057,00
Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla należności z tytułu dostaw i usług		2 763 124,27	2 179 960,10
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujęta dla należności z tytułu dostaw i usług		-2 370 755,14	-1 487 345,89
Amortyzacja		5 206 251,10	4 794 929,35
Utrata wartości firmy		0,00	0,00
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		0,00	0,00
Zysk/strata ze sprzedaży/zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych		-414 905,63	-58 705,82
Koszty finansowe		0,00	0,00
Przychody finansowe		0,00	0,00
Zysk/ strata przed zmianami kapitału obrotowego		8 378 743,23	16 855 846,19
Zmiany w kapitale obrotowym		-7 317 490,58	-9 014 650,97
Zmiana stanu zapasów		71 916 048,30	-58 965 597,95
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		11 953 441,29	-18 947 012,69
Zmiana pozostałych aktywów		0,00	0,00
Zmiana stanu zobowiązań (bez zobowiązań finansowych i inwestycyjnych)		-86 771 742,86	68 894 931,54
Zmiana stanu rezerw		905 542,41	38 481,28
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		-1 314 363,72	-34 325,16
Zmiana pozostałych pasywów		-4 006 416,00	-1 127,99
Inne korekty działalności operacyjnej		0,00	-1 493 349,47
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		1 061 252,65	6 347 845,75
Odsetki zapłacone		-8 317 725,05	-8 097 334,40
Podatek dochodowy zapłacony		90 667,00	2 825 621,00
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		9 288 310,70	11 619 559,15

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za okres 01.-12.2019	Za okres 01.-12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		325 334,01	620 734,96
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		325 334,01	620 734,96
Zbycie nieruchomości inwestycyjnych		0,00	0,00
Z aktywów finansowych, w tym:		0,00	0,00
a) w jednostkach zależnych, wspólnie kontrolowanych i stowarzyszonych		0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach		0,00	0,00
- zbycie aktywów finansowych		0,00	0,00
- dywidendy i udziały w zyskach		0,00	0,00
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		0,00	0,00
- odsetki		0,00	0,00
- inne wpływy z aktywów finansowych		0,00	0,00
Inne wpływy inwestycyjne		0,00	0,00
Wydatki		8 626 708,72	11 344 466,45
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		8 596 888,72	7 624 182,90
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		29 820,00	3 720 283,55
Na aktywa finansowe, w tym:		0,00	0,00
a) w jednostkach zależnych, wspólnie kontrolowanych i stowarzyszonych		0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach		0,00	0,00
- nabycie aktywów finansowych		0,00	0,00
- udzielone pożyczki długoterminowe		0,00	0,00
Inne wydatki inwestycyjne		0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-8 301 374,71	-10 723 731,49

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za okres 01.-12.2019	Za okres 01.-12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		30 523 960,46	15 348 761,42
Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		0,00	0,00
Kredyty i pożyczki		28 248 871,15	15 058 405,32
Emisja dłużnych papierów wartościowych		0,00	0,00
Inne wpływy finansowe		2 275 089,31	290 356,10
Wydatki		29 466 264,85	23 645 163,80
Nabycie akcji (udziałów) niekontrolujących		0,00	0,00
Nabycie akcji (udziałów) własnych		3 801 631,22	3 800 765,25
Dywidendy		530 066,01	1 795 008,70
Inne wypłaty na rzecz udziałów		0,00	0,00
Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		0,00	0,00
Płatności z tytułu kosztów emisji akcji		0,00	0,00
Spląty kredytów i pożyczek		12 731 963,18	4 375 050,21
Wykup dłużnych papierów wartościowych		0,00	0,00
Z tytułu innych zobowiązań finansowych		0,00	0,00
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		2 382 162,29	2 017 323,14
Odsetki		8 603 953,98	8 132 016,50
Inne wydatki finansowe		1 416 488,17	3 525 000,00
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		1 057 695,61	-8 296 402,38
Przepływy pieniężne netto razem		2 044 631,60	-7 400 574,72
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych na koniec okresu		0,00	0,00
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		2 044 631,60	-7 400 574,72
Środki pieniężne na początek roku obrotowego		1 540 864,72	8 941 439,44
Środki pieniężne na koniec okresu		3 585 496,32	1 540 864,72
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		2 241 736,73	83 165,07

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Dwanaście miesięcy zakończonych 31 grudnia 2019

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka z emisji akcji	Kapitał rezerwowy tworzony ustawowo	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny inwestycji	Kapitał rezerwowy - celowy - odkup akcji własnych	Akcje własne (wielkość ujemna)	Zyski zatrzymane	Zysk/strata netto	Kapitał przypadający akcjonariu- szom jednostki dominującej
Kapitał własny na początek okresu	1 951 464,70	52 334 118,09	650 500,00	9 013 374,15		30 300 000,00	-18 677 334,69	15 473 692,92	11 413 764,46	102 459 579,63
Całkowite dochody ogółem				-27 363,88					3 195 028,63	3 167 664,75
Nadwyżka ze sprzedaży akcji										
Przeniesienie zysku roku poprzedniego								10 883 698,45	-10 883 698,45	0,00
Korekta wyniku lat ubiegłych				-30 467,64				86 228,52		55 760,88
Dywidenda									-530 066,01	-530 066,01
Podwyższenie kapitału										
Przeniesienie pomiędzy kapitałami										
Zwiększenie kapitału mniejszości									-54 248,98	-54 248,98
Nabycia akcji własnych							-3 801 631,22			-3 801 631,22
Kapitał własny na koniec okresu	1 951 464,70	52 334 118,09	650 500,00	8 955 542,63		30 300 000,00	-22 478 965,91	26 443 619,89	3 140 779,65	101 297 059,05

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Dwanaście miesięcy zakończonych 31 grudnia 2019

	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał przypadający udziałom niesprawnym kontrolom	Kapitał ogółem
Kapitał własny na początek okresu	102 459 579,63	3 473 539,16	105 933 118,79
Całkowite dochody ogółem	3 167 664,75		3 167 664,75
Nadwyżka ze sprzedaży akcji			
Przeniesienie zysku roku poprzedniego	0,00		0,00
Korekta wyniku lat ubiegłych	55 760,88		55 760,88
Dywidenda	-530 066,01		-530 066,01
Podwyższenie kapitału			
Przeniesienie pomiędzy kapitałami			
Zwiększenie kapitału mniejszości	-54 248,98	54 248,98	0,00
Nabycia akcji własnych	-3 801 631,22		-3 801 631,22
Kapitał własny na koniec okresu	101 297 059,05	3 527 788,14	104 824 847,19

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Dwanaście miesięcy zakończonych 31 grudnia 2018

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka z emisji akcji	Kapitał rezerwy tworzony ustawowo	Kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny inwestycji	Kapitał rezerwy - celowy - odkup akcji własnych	Akcje własne (wielkość ujemna)	Zyski zatrzymane	Zysk/strata netto	Kapitał przypadający akcjonariu- szom jednostki dominującej
Kapitał własny na początek okresu	1 951 464,70	52 334 118,09	650 500,00	6 408 883,38		30 300 000,00	-14 876 569,44	76 038,06	18 513 062,80	95 357 497,59
Całkowite dochody ogółem				2 604 490,77					11 427 008,45	14 031 499,22
Nadwyżka ze sprzedaży akcji								18 513 062,80		18 513 062,80
Przeniesienie zysku roku poprzedniego									-18 513 062,80	-18 513 062,80
Korekta wyniku lat ubiegłych								-1 320 399,24		-1 320 399,24
Dywidenda								-1 795 008,70		-1 795 008,70
Podwyższenie kapitału										
Przeniesienie pomiędzy kapitałami										
Zwiększenie kapitału mniejszości									-13 243,99	-13 243,99
Nabycia akcji własnych							-3 800 765,25			-3 800 765,25
Kapitał własny na koniec okresu	1 951 464,70	52 334 118,09	650 500,00	9 013 374,15		30 300 000,00	-18 677 334,69	15 473 692,92	11 413 764,46	102 459 579,63

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Dwanaście miesięcy zakończonych 31 grudnia 2018

	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał przypadający udziałom niesprawującym kontrolę	Kapitał ogółem
Kapitał własny na początek okresu	95 357 497,59	3 460 295,17	98 817 792,76
Całkowite dochody ogółem	14 031 499,22		14 031 499,22
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	18 513 062,80		18 513 062,80
Przeniesienie zysku roku poprzedniego	-18 513 062,80		-18 513 062,80
Korekta wyniku lat ubiegłych	-1 320 399,24		-1 320 399,24
Dywidenda	-1 795 008,70		-1 795 008,70
Podwyższenie kapitału			
Przeniesienie pomiędzy kapitałami			
Zwiększenie kapitału mniejszości	-13 243,99	13 243,99	0,00
Nabycia akcji własnych	-3 800 765,25		-3 800 765,25
Kapitał własny na koniec okresu	102 459 579,63	3 473 539,16	105 933 118,79

Nota 1. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2019	31.12.2018
środki trwałe	118 237 939,80	111 792 864,56
środki trwałe w budowie	6 174 132,95	6 659 619,79
zaliczki na środki trwałe	14 629,28	0,00
Rzeczowe aktywa trwałe, ogółem	124 426 702,03	118 452 484,35

Nota 1.1 Środki trwałe bilansowe - struktura własnościowa

	31.12.2019	31.12.2018
Własne	101 600 303,57	100 396 485,21
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	16 637 636,23	11 396 379,35
RAZEM	118 237 939,80	111 792 864,56

Nota 1.2 Zmiany środków trwałych wg grup rodzajowych

	na dzień 31.12.2019					
	Grunty, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
I. Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	21 421 298,00	60 712 143,23	50 781 324,94	4 853 030,18	2 732 063,17	140 499 859,52
zwiększenia	0,00	6 873 532,55	6 146 663,59	972 307,53	349 504,58	14 342 008,25
- nabycie, w tym niskocenne	0,00	0,00	0,00	431 323,65	0,00	431 323,65
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie		6 637 544,13	6 146 663,59	512 479,81	349 504,58	13 646 192,11
- reklasifikacja z innych grup rodzajowych		235 988,42		6 504,07		242 492,49
- przeszacowanie wartości				22 000,00		22 000,00
- pozostałe zwiększenia						
zmniejszenia	2 392 000,00	235 988,42	839 127,94	603 849,66	152 526,12	4 223 492,14
- sprzedaż			725 352,46	543 053,65		1 268 406,11
- likwidacja			113 775,48	26 396,01	152 526,12	292 697,61
- reklasifikacja do innych grup rodzajowych	2 392 000,00	235 988,42				2 627 988,42
- przeszacowanie wartości				34 400,00		34 400,00
- pozostałe zmniejszenia						
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	19 029 298,00	67 349 687,36	56 088 860,59	5 221 488,05	2 929 041,63	150 618 375,63
II. Umorzenie na początek okresu		7 930 423,16	16 228 063,57	2 349 236,08	2 199 272,15	28 706 994,96
zwiększenia		1 486 425,10	3 040 717,43	508 740,63	92 776,88	5 128 660,04
- umorzenie za bieżący okres		1 366 342,52	3 040 717,43	508 740,63	92 776,88	5 008 577,46
- reklasifikacja z innych grup rodzajowych		120 082,58				120 082,58
- przeszacowanie wartości						
- pozostałe zwiększenia						
zmniejszenia		120 082,58	594 120,25	588 490,22	152 526,12	1 455 219,17
- sprzedaż			484 959,61	538 676,04		1 023 635,65
- likwidacja			109 160,64	15 414,18	152 526,12	277 100,94
- reklasifikacja do innych grup rodzajowych		120 082,58				120 082,58
- przeszacowanie wartości				34 400,00		34 400,00
- pozostałe zmniejszenia						
Umorzenie na koniec okresu		9 296 765,68	18 674 660,75	2 269 486,49	2 139 522,91	32 380 435,83
III. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu						
zwiększenie odpisów						
zmniejszenie odpisów						
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu						
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	19 029 298,00	58 052 921,68	37 414 199,84	2 952 001,56	789 518,72	118 237 939,80

Nota 1.2 Zmiany środków trwałych wg grup rodzajowych

	na dzień 31.12.2018					
	Grunty, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem środki trwałe
I. Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	14 665 579,00	54 085 892,49	49 021 724,91	4 178 380,10	2 804 131,90	124 755 708,40
zwiększenia	7 386 119,00	6 626 250,74	2 337 391,73	764 350,08	219 549,18	17 333 660,73
- nabycie, w tym niskocenne	0,00	0,00	0,00	119 971,11	0,00	119 971,11
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie	0,00	636 166,00	2 225 181,47	644 378,97	219 549,18	3 725 275,62
- reklasifikacja z innych grup rodzajowych	3 470 319,00	5 990 084,74	112 210,26			9 572 614,00
- przeszacowanie wartości	3 915 800,00					3 915 800,00
- pozostałe zwiększenia						
zmniejszenia	630 400,00		577 791,70	89 700,00	291 617,91	1 589 509,61
- sprzedaż			573 276,15	89 700,00		662 976,15
- likwidacja			4 515,55		291 617,91	296 133,46
- reklasifikacja do innych grup rodzajowych						
- przeszacowanie wartości	630 400,00					630 400,00
- pozostałe zmniejszenia						
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	21 421 298,00	60 712 143,23	50 781 324,94	4 853 030,18	2 732 063,17	140 499 859,52
II. Umorzenie na początek okresu		6 761 482,00	13 404 628,63	1 917 194,15	2 431 752,71	24 515 057,49
zwiększenia		1 168 941,16	2 840 325,49	521 741,93	59 137,35	4 590 145,93
- umorzenie za bieżący okres		1 168 941,16	2 840 325,49	521 741,93	59 137,35	4 590 145,93
- reklasifikacja z innych grup rodzajowych						
- przeszacowanie wartości						
- pozostałe zwiększenia						
zmniejszenia			16 890,55	89 700,00	291 617,91	398 208,46
- sprzedaż			12 375,00	89 700,00		102 075,00
- likwidacja			4 515,55		291 617,91	296 133,46
- reklasifikacja do innych grup rodzajowych						
- przeszacowanie wartości						
- pozostałe zmniejszenia						
Umorzenie na koniec okresu		7 930 423,16	16 228 063,57	2 349 236,08	2 199 272,15	28 706 994,96
III. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu						
zwiększenie odpisów						
zmniejszenie odpisów						
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu						
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	21 421 298,00	52 781 720,07	34 553 261,37	2 503 794,10	532 791,02	111 792 864,56

Nota 1.3 Środki trwale wykazywane pozabilansowo używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Grunty	0,00	0,00
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00
Inwestycje w obce środki trwale	0,00	0,00
Urządzenia techniczne i maszyny	0,00	0,00
Środki transportu	1 397 657,03	1 831 877,31
Inne środki trwale	0,00	0,00
RAZEM	1 397 657,03	1 831 877,31

Nota 1.4 Środki trwale w budowie

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
I. Wartość brutto środków trwałych w budowie na początek okresu	6 659 619,79	3 525 652,41
zwiększenia	13 160 705,27	10 318 015,00
- nabycie	13 152 705,27	10 211 957,57
- reklasyfikacja z innych grup rodzajowych	8 000,00	106 057,43
- przeszacowanie wartości	0,00	0,00
- pozostałe zwiększenia	0,00	0,00
zmniejszenia	13 646 192,11	7 184 047,62
- sprzedaż	0,00	0,00
- likwidacja	0,00	0,00
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych:	13 646 192,11	7 184 047,62
grunty	0,00	0,00
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	6 637 544,13	636 166,00
urządzenia techniczne i maszyny	6 146 663,59	2 225 181,47
środki transportu	512 479,81	644 378,97
inne środki trwale	349 504,58	219 549,18
nieruchomości inwestycyjne	0,00	3 458 772,00
- przeszacowanie wartości	0,00	0,00
- pozostałe zmniejszenia	0,00	0,00
wartość brutto środków trwałych w budowie na koniec okresu	6 174 132,95	6 659 619,79
II Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0,00	0,00
zwiększenie odpisów	0,00	0,00
zmniejszenie odpisów	0,00	0,00
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00
Wartość netto środków trwałych w budowie na koniec okresu	6 174 132,95	6 659 619,79

Nota 1.5 Zaliczki na środki trwałe**na dzień 31.12.2019 na dzień 31.12.2018**

I. Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	0,00	37 601,64
zwiększenia	29 133,35	68 455,79
- nabycie, w tym niskocenne	29 133,35	68 455,79
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie	0,00	0,00
- reklasyfikacja z innych grup rodzajowych	0,00	0,00
- pozostałe zwiększenia	0,00	0,00
zmniejszenia	14 504,07	106 057,43
- sprzedaż	0,00	0,00
- likwidacja	0,00	0,00
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych	14 504,07	106 057,43
- pozostałe zmniejszenia	0,00	0,00
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	14 629,28	0,00
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	14 629,28	0,00

Nota 2 - Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek okresu	20 732 723,90	25 346 684,64
Zwiększenia	6 428 236,00	8 992 263,70
- nabycie	0,00	261 511,55
- nakłady na nieruchomości inwestycyjne	29 820,00	1 225 051,15
- przeszacowanie do wartości godziwej	4 006 416,00	4 046 929,00
- reklasyfikacja z innych grup	2 392 000,00	3 458 772,00
- pozostałe	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	13 606 224,44
- sprzedaż	0,00	0,00
- przeszacowanie do wartości godziwej	0,00	3 942 196,00
- reklasyfikacja z innych grup	0,00	9 572 614,00
- pozostałe	0,00	91 414,44
Stan na koniec okresu	27 160 959,90	20 732 723,90
Umorzenie na początek okresu	0,00	0,00
Zwiększenie umorzenia	0,00	0,00
- umorzenie za bieżący okres	0,00	0,00
- reklasyfikacja z innych grup	0,00	0,00
Zmniejszenia umorzenia	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00
- przeszacowanie wartości	0,00	0,00
- pozostałe	0,00	0,00
Umorzenie na koniec okresu	0,00	0,00
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0,00	0,00
Zwiększenie odpisów	0,00	0,00
Zmniejszenie odpisów	0,00	0,00
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00
Wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	27 160 959,90	20 732 723,90

Nota 3 Zmiany stanu wartości niematerialnych

	01.-12.2019					Razem
	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Znaki Handlowe	Patenty, koncesje, licencje, oprogramowanie	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	
I. Wartości brutto wartości niematerialnych na początek okresu	214,644.42	2 040,00	2 369 238,86	4 794 883,16		7 380 806,44
zwiększenia	0.00		3 737,76	1 908 551,41		1 912 289,17
- nabycie	0.00		3 737,76	1 908 551,41		1 912 289,17
- reklasyfikacja do innych grup						0,00
- reklasyfikacja z innych grup						0,00
- pozostałe zwiększenia						0,00
zmniejszenia			525,00			525,00
- sprzedaż						0,00
- likwidacja			525,00			525,00
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych						0,00
- pozostałe zmniejszenia						0,00
Wartość brutto na koniec okresu	214,644.42	2 040,00	2 372 451,62	6 703 434,57		9 292 570,61
II. Umorzenie na początek okresu	99,686.34	2 040,00	2 230 877,88	606 889,80		2 939 494,02
zwiększenia	30,672.72		72 720,88	94 280,04		197 673,64
- umorzenie za bieżący okres	30,672.72		72 720,88	94 280,04		197 673,64
- przeniesienia z innych grup						0,00
- reklasyfikacja do innych grup						0,00
- pozostałe zwiększenia						0,00
zmniejszenia			463,75			463,75
- sprzedaż						0,00
- likwidacja			463,75			463,75
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych						0,00
- pozostałe zmniejszenia						0,00
Umorzenie na koniec okresu	130,359.06	2 040,00	2 303 135,01	701 169,84		3 136 703,91
III. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu						0,00
zwiększenie						0,00
zmniejszenia						0,00
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu						0,00
Wartość netto na koniec okresu	84,285.36	0,00	69 316,61	6 002 264,73		6 155 866,70

Nota 3 Zmiany stanu wartości niematerialnych

	01.-12.2018					
	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Znaki Handlowe	Patenty, koncesje, licencje, oprogramowanie	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
I. Wartości brutto wartości niematerialnych na początek okresu	214,644.42	2 040,00	2 360 037,61	3 689 950,32		6 266 672,35
zwiększenia	0.00		9 201,25	1 104 932,84	4 351,00	1 118 485,09
- nabycie	0.00		4 850,25	1 104 932,84	4 351,00	1 114 134,09
- reklasyfikacja do innych grup						0,00
- reklasyfikacja z innych grup			4 351,00			4 351,00
- pozostałe zwiększenia						0,00
zmniejszenia					4 351,00	4 351,00
- sprzedaż						0,00
- likwidacja						0,00
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych					4 351,00	4 351,00
- pozostałe zmniejszenia						0,00
Wartość brutto na koniec okresu	214,644.42	2 040,00	2 369 238,86	4 794 883,16	0,00	7 380 806,44
II. Umorzenie na początek okresu	69,013.62	2 040,00	2 151 047,22	512 609,76		2 734 710,60
zwiększenia	30,672.72		79 830,66	94 280,04		204 783,42
- umorzenie za bieżący okres	30,672.72		79 830,66	94 280,04		204 783,42
- przeniesienia z innych grup						0,00
- reklasyfikacja do innych grup						0,00
- pozostałe zwiększenia						0,00
zmniejszenia						0,00
- sprzedaż						0,00
- likwidacja						0,00
- reklasyfikacja do innych grup rodzajowych						0,00
- pozostałe zmniejszenia						0,00
Umorzenie na koniec okresu	99,686.34	2 040,00	2 230 877,88	606 889,80		2 939 494,02
III. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu						0,00
zwiększenie						0,00
zmniejszenia						0,00
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu						0,00
Wartość netto na koniec okresu	114,958.08	0,00	138 360,98	4 187 993,36	0,00	4 441 312,42

Nota 3.1 - Wartości niematerialne (struktura własnościowa)

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Własne	6 155 866,70	4 441 312,42
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	0,00	0,00
RAZEM	6 155 866,70	4 441 312,42

Nota 4 - Długoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2019	31.12.2018
a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach notowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach nienotowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - instrumenty dłużne notowane na giełdzie	0,00	0,00
Udziały i akcje w jednostkach zależnych wyceniane po koszcie	0,00	0,00
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	0,00	0,00
Należności i udzielone pożyczki	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach	4 162 490,99	4 799 376,53
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach notowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach nienotowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - instrumenty dłużne notowane na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 126 000,00	1 126 000,00
Należności i udzielone pożyczki	3 036 490,99	3 673 376,53
Inne	0,00	0,00
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	4 162 490,99	4 799 376,53

Nota 4.1 - Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek okresu	4 799 376,53	214 589,80
Zwiększenia	160 000,00	4 627 180,92
Zmniejszenia	796 885,54	42 394,19
Różnice kursowe z przeliczenia	0,00	0,00
Stan na koniec okresu	4 162 490,99	4 799 376,53

Nota 4.2 - Papiery wartościowe, udziały i inne długoterminowe aktywa finansowe (bez pożyczek) - struktura walutowa

	31.12.2019	31.12.2018
a) w walucie polskiej	1 126 000,00	1 126 000,00
w PLN po przeliczeniu na walutę prezentacji	1 126 000,00	1 126 000,00
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na walutę prezentacji)	0,00	0,00
b1. w USD	0,00	0,00
w USD po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b2. w EUR	0,00	0,00
w EUR po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b3. w CZK	0,00	0,00
w CZK po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b4. pozostałe waluty po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
Papiery wartościowe, udziały i inne długoterminowe aktywa finansowe (bez pożyczek), razem	1 126 000,00	1 126 000,00

Nota 4.3 - Udzielone pożyczki długoterminowe (struktura walutowa)

	31.12.2019	31.12.2018
a) w walucie polskiej	3 036 490,99	3 673 376,53
w PLN po przeliczeniu na walutę prezentacji	3 036 490,99	3 673 376,53
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na walutę prezentacji)	0,00	0,00
b1. w USD	0,00	0,00
w USD po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b2. w EUR	0,00	0,00
w EUR po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b3. w CZK	0,00	0,00
w CZK po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b4. pozostałe waluty po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
Udzielone pożyczki długoterminowe, razem	3 036 490,99	3 673 376,53

Nota 5 - Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	875 181,00	1 830 413,00
Zwiększenia	1 033 017,00	390 381,00
odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	386 509,00	390 381,00
- wycena instrumentów finansowych	0,00	0,00
- delegacje	302,00	289,00
- rezerwy	28 237,00	40 304,00
- odsetki	609,00	1 690,00
- wynagrodzenia i pochodne	353 573,00	344 881,00
- odsetki od kredytów	0,00	0,00
- pozostałe	3 788,00	3 217,00
- sprzedaż wierzytelności	0,00	0,00
- nie zapłacone zobowiązania	0,00	0,00
odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	646 508,00	0,00
- aktywo z tytułu straty podatkowej	646 508,00	0,00
odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	0,00	0,00
odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	0,00	0,00
Zmniejszenia	818 144,00	1 345 613,00
odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	389 386,00	840 761,00
rabat cenowy	0,00	0,00
- delegacje	289,00	521,00
- rezerwy	25 086,00	20 918,00
- odsetki	1 320,00	2 430,00
- odsetki od kredytów	0,00	9 889,00
- wynagrodzenia i pochodne	360 116,00	324 849,00
- wycena instrumentów finansowych	0,00	0,00
- pozostałe	2 575,00	482 154,00
- nie zapłacone zobowiązania	0,00	0,00
odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	428 758,00	504 852,00
- strata podatkowa z lat ubiegłych	428 758,00	504 852,00
odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	0,00	0,00
odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	0,00	0,00
Różnice kursowe z przeliczenia	0,00	0,00
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	1 090 054,00	875 181,00

Nota 6 - Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2019	31.12.2018
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	265 130,33	192 658,39
- znak towarowy	2 778,66	1 083,00
- certyfikaty	5 553,02	3 272,24
- podpis elektroniczny	736,90	131,19
- przegląd budynku	11 302,41	5 280,15
- świadectwo UDT	0,00	0,00
- usługa weryfikacji podatku od nieruchomości	0,00	16 465,95
- prowizja od kredytu	137 103,19	100 053,99
- koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
- koszty remontów i napraw	73 929,96	46 824,50
- ubezpieczenia	33 726,19	19 547,37
- prenumerata	0,00	0,00
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe	388,76	4 335,36
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	265 519,09	196 993,75

Nota 7 - Zapasy

	31.12.2019	31.12.2018
Materiały	10 890 610,51	11 995 476,72
Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00
Produkty gotowe	19 915 533,03	26 393 295,03
Towary	100 090 057,94	164 423 478,03
Zapasy ogółem, w tym:	130 896 201,48	202 812 249,78
- wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	0,00	0,00
- wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	116 951 940,94	94 800 000,00

Nota 7.1 - Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	31.12.2019	31.12.2018
Kwoty odpisów aktualizujących wartość zapasów:	0,00	65 121,00
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	0,00	0,00
Koszty sprzedaży	0,00	0,00
Pozostałe koszty operacyjne	0,00	65 121,00

Nota 8 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2019	31.12.2018
Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
do 12 miesięcy	0,00	0,00
powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące należności	0,00	0,00
Od jednostek pozostałych	114 677 387,44	126 244 293,86
z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	99 184 142,63	119 747 643,89
do 12 miesięcy	99 184 142,63	119 747 643,89
powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące należności	9 582 296,78	9 189 927,65
Inne od jednostek powiązanych	0,00	0,00
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	13 110 296,19	4 561 466,98
pozostałe należności	332 253,32	1 159 873,72
Należności dochodzone na drodze sądowej	2 050 695,30	775 309,27
Należności z tytułu dostaw i usług netto	114 677 387,44	126 244 293,86

Nota 8.1 - Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek roku	9 189 927,65	8 497 313,44
Zwiększenia	2 763 124,27	2 179 960,10
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	852 549,56	531 392,30
- inne	1 910 574,71	1 648 567,80
Zmniejszenia	2 370 755,14	1 487 345,89
- inne	0,00	0,00
- rozwiązanie odpisów w związku ze spłatą należności	2 317 499,45	1 353 168,15
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	53 255,69	134 177,74
- zakończenie postępowań	0,00	0,00
Stan na koniec roku obrotowego	9 582 296,78	9 189 927,65

Nota 8.2 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (struktura walutowa)

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	117 155 023,02	112 973 006,31
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	7 104 661,20	22 461 215,20
waluta - EUR	1 665 949,15	5 133 128,47
przeliczone na PLN	7 104 661,20	21 987 045,18
waluta - USD	0,00	120 837,60
przeliczone na PLN	0,00	474 170,02
waluta - CZK	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
pozostałe waluty przeliczone na PLN	0,00	0,00
Należności krótkoterminowe brutto	124 259 684,22	135 434 221,51

Nota 8.3 - Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (brutto) - z podziałem na należności niespłacone w okresie

	31.12.2019	31.12.2018
0-30	21 111 123,09	38 531 760,70
30-90	11 839 344,95	9 607 409,36
90-180	4 660 749,32	5 242 950,22
180-360	4 141 350,23	4 575 697,45
powyżej 360	16 343 947,79	11 694 727,26
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	58 096 515,38	69 652 544,99
odpis aktualizujący	8 596 391,53	8 354 760,36
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	49 500 123,85	61 297 784,63

Nota 9 - Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach notowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - udziały i akcje w jednostkach nienotowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - instrumenty dłużne notowane na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - udziały i akcje w jednostkach notowanych na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty dłużne notowane na giełdzie	0,00	0,00
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	0,00	0,00
Udzielone pożyczki	203 903,49	139 390,16
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	203 903,49	139 390,16

Nota 10 - Środki pieniężne

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	209 270,09	101 581,93
Środki pieniężne w banku	3 376 226,23	1 439 282,79
Lokaty krótkoterminowe	0,00	0,00
Inne środki pieniężne	0,00	0,00
Razem środki pieniężne	3 585 496,32	1 540 864,72

Nota 10.1 - Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (struktura walutowa)

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	3 010 100,52	1 415 653,79
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	575 395,80	125 210,93
waluta - EUR	134 990,41	24 122,62
przeliczone na PLN	569 465,12	106 448,42
waluta - USD	1 682,52	5 078,14
przeliczone na PLN	5 930,68	18 762,51
waluta - CZK	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
pozostałe waluty przeliczone na PLN	0,00	0,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	3 585 496,32	1 540 864,72

Nota 11 - Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2019	31.12.2018
- ubezpieczenia majątkowe	236 856,23	258 864,93
- koszty promocji i reklama	0,00	10 725,27
- prenumerata czasopism	5 264,38	4 720,57
- usługa weryfikacji podatku od nieruchomości	16 465,92	16 465,95
- prowizje faktoringowe i bankowe	542 621,09	449 721,95
- subskrypcja licencji	0,00	19 133,86
- oprogramowania	82 878,38	63 817,29
- walcówka	7 890,30	7 264,61
- ubezpieczenia wiarytelności	0,00	0,00
- zakup wyposażenia	0,00	0,00
- prowizje z tyt. zakupu instrumentów finansowych	0,00	0,00
- certyfikaty	11 477,40	8 000,34
- wieczyste użytkowanie	0,00	0,00
- ZFŚS	0,00	0,00
- podatek od nieruchomości i środków transportu	0,00	0,00
- koszt bieżących urlopów	0,00	0,00
- koszt otrzymanego poręczenia	0,00	0,00
- koszty napraw i remontów	178 806,93	145 279,99
- przegląd techniczny budynków, maszyn, urządzeń	22 647,86	10 961,28
- pozostałe	47 923,02	18 959,75
Stan na koniec roku obrotowego	1 152 831,51	1 013 915,79

Nota 12 - Kapitał zakładowy (struktura)

na dzień 31.12.2019

Seria/emisja Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A	co do głosu i co do majątku w przypadku likwidacji	6 375 000	637 500,00	Kapitał z przekształcenia spółki cywilnej 1.274.093,08; gotówka 906,92	2001-02-19	2001-01-19
Seria B		6 375 000	637 500,00	Kapitał z przekształcenia spółki cywilnej 1.274.093,08; gotówka 906,92	2001-02-19	2001-01-19
Seria D		3 882 000	388 200,00	gotówka	2009-10-07	2009-01-01
Seria E		765 000	76 500,00	gotówka	2010-04-30	2010-01-01
Seria F		2 117 647	211 764,70	gotówka	2011-02-14	2011-01-01
Kapitał zakładowy, razem			1 951 464,70			

Nota 12 - Kapitał zakładowy (struktura)

na dzień 31.12.2018

Seria/emisja Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A	co do głosu i co do majątku w przypadku likwidacji	6 375 000	637 500,00	Kapitał z przekształcenia spółki cywilnej 1.274.093,08; gotówka 906,92	2001-02-19	2001-01-19
Seria B		6 375 000	637 500,00	Kapitał z przekształcenia spółki cywilnej 1.274.093,08; gotówka 906,92	2001-02-19	2001-01-19
Seria D		3 882 000	388 200,00	gotówka	2009-10-07	2009-01-01
Seria E		765 000	76 500,00	gotówka	2010-04-30	2010-01-01
Seria F		2 117 647	211 764,70	gotówka	2011-02-14	2011-01-01
Kapitał zakładowy, razem			1 951 464,70			

Nota 13 - Kapitał z aktualizacji wyceny

	31.12.2019	31.12.2018
z tytułu zysków / strat z wyceny instrumentów finansowych	0,00	0,00
z tytułu podatku odroczonego	-2 105 604,82	-2 112 001,82
- z aktualizacji wyceny inwestycji	0,00	0,00
- z aktualizacji wyceny środków trwałych	-2 105 604,82	-2 112 001,82
inny (wg rodzaju)	11 061 147,45	11 125 375,97
z aktualizacji wyceny środków trwałych	11 061 147,45	11 125 375,97
z tytułu aktualizacji wyceny inwestycji	0,00	0,00
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, razem	8 955 542,63	9 013 374,15

Nota 14 - Zmiana stanu kapitału (funduszu) zapasowego

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek okresu	650 500,00	650 500,00
Zwiększenia	0,00	0,00
Wartość nadwyżki ceny sprzedaży akcji nad ich wartością nominalną	0,00	0,00
Wartość zatrzymanych zysków lat ubiegłych	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	0,00
Stan na koniec roku obrotowego	650 500,00	650 500,00

Nota 15 - Zmiana stanu kapitału przypadającego udziałowcom niesprawującym kontroli

	01.-12.2019	01.-12.2018
Kapitał przypadający na udziały nie sprawujące kontroli na początek okresu	3 473 539,16	3 460 295,17
Zmiana kapitału przypadającego na udziały nie sprawujące kontroli	54 248,98	13 243,99
Kapitał przypadający na udziały nie sprawujące kontroli na koniec okresu	3 527 788,14	3 473 539,16

Nota 16 - Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	10 464 955,00	9 877 602,00
Zwiększenia	3 304 334,00	3 254 463,00
- odniesione na wynik finansowy okresu	3 304 334,00	1 385 060,00
- odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	0,00	1 869 403,00
- odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	0,00	0,00
Zmniejszenia	2 496 978,00	2 667 110,00
- odniesione na wynik finansowy okresu	2 490 581,00	2 321 001,00
- odniesione bezpośrednio na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	6 397,00	346 109,00
- odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	0,00	0,00
różnice kursowe z przeliczenia - odniesione na wynik finansowy	0,00	0,00
różnice kursowe z przeliczenia - odniesione na kapitał własny	0,00	0,00
różnice kursowe z przeliczenia - odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	0,00	0,00
Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	11 272 311,00	10 464 955,00

Nota 17 - Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	01.-12.2019	01.-12.2018
I Rezerwa na odprawy emerytalne	395 286,50	293 999,26
Stan na początek okresu	293 999,26	242 650,46
Zwiększenia	344 178,81	246 413,90
- nabycie jednostki powiązanej	0,00	0,00
- utworzenie rezerwy w ciągu roku obrotowego	344 178,81	246 413,90
- pozostałe	0,00	0,00
Zmniejszenia	242 891,57	195 065,10
- wykorzystanie w ciągu roku obrotowego	0,00	0,00
- rozwiązanie	242 891,57	195 065,10
Stan na koniec okresu	395 286,50	293 999,26
Różnice kursowe z przeliczenia	0,00	0,00
Długoterminowe rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	395 286,50	293 999,26

Nota 18 - Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek okresu	0,00	0,00
a) zwiększenia	0,00	0,00
b) zmniejszenia	0,00	0,00
Stan na koniec okresu	0,00	0,00

Nota 19 - Zobowiązania finansowe długoterminowe

	31.12.2019	31.12.2018
kredyty i pożyczki	96 772 138,27	82 288 168,70
umowy leasingu finansowego	8 660 248,96	6 068 025,22
inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe długoterminowe, razem	105 432 387,23	88 356 193,92

Nota 19.1 - Zobowiązania finansowe długoterminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31.12.2019	31.12.2018
powyżej 1 roku do 3 lat	95 519 144,19	80 188 162,75
powyżej 3 do 5 lat	3 943 280,57	5 394 052,68
powyżej 5 lat	5 969 962,47	2 773 978,49
Zobowiązania finansowe długoterminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	105 432 387,23	88 356 193,92

Nota 19.2 - Zobowiązania finansowe długoterminowe (struktura walutowa)

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	99 717 420,64	83 848 450,17
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	5 714 966,59	4 507 743,75
waluta - EUR	1 333 297,24	1 036 388,71
przeliczone na PLN	5 714 966,59	4 507 743,75
waluta - USD	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
waluta - CZK	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
pozostałe waluty przeliczone na PLN	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe długoterminowe, razem	105 432 387,23	88 356 193,92

Nota 20 - Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	31.12.2019	31.12.2018
- koszty energii, paliwa, telefonów	58 943,50	38 093,13
- ubezpieczenie majątkowe i osobowe	0,00	0,00
- dotacje	0,00	0,00
- usługi agencyjne	0,00	0,00
- usługi transportowe	0,00	0,00
- pozostałe	132 248,00	148 490,00
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	191 191,50	186 583,13

Nota 21 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31.12.2019	31.12.2018
- zasądzone koszty sądowe	0,00	0,00
- dotacja	13 113 378,34	13 875 829,81
- ubezpieczenie należności	0,00	0,00
- pozostałe przychody	5 666,85	14 077,72
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	13 119 045,19	13 889 907,53

Nota 22 - Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług

	31.12.2019	31.12.2018
wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:	0,00	0,00
- do 12 miesięcy	0,00	0,00
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
inne	0,00	0,00
wobec pozostałych jednostek	150 256 271,48	230 289 496,00
z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:	124 214 567,36	188 178 884,49
- do 12 miesięcy	124 214 567,36	188 178 884,49
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
zaliczki otrzymane na dostawy	988 077,72	5 621 687,47
zobowiązania z tytułu factoringu	17 683 272,89	29 429 805,61
zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
z tyt. podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	5 702 708,22	5 251 290,88
z tytułu wynagrodzeń	1 431 657,32	1 342 967,06
fundusze specjalne	192 209,42	212 358,69
inne	43 778,55	252 501,80
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	150 256 271,48	230 289 496,00

Nota 23 - Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania - struktura walutowa

	31.12.2019	31.12.2018
a) w walucie polskiej	96 489 470,57	125 580 662,80
w PLN po przeliczeniu na walutę prezentacji	96 489 470,57	125 580 662,80
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na walutę prezentacji)	53 766 800,91	104 708 833,20
b1. w USD	0,00	0,00
w USD po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b2. w EUR	12 646 486,13	24 411 713,73
w EUR po przeliczeniu na walutę prezentacji	53 766 800,91	104 708 833,20
b3. w CZK	0,00	0,00
w CZK po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
b4. pozostałe waluty po przeliczeniu na walutę prezentacji	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	150 256 271,48	230 289 496,00

Nota 24 - Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe

	31.12.2019	31.12.2018
wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
kredyty i pożyczki	0,00	0,00
z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
wobec pozostałych jednostek	27 811 236,37	31 653 306,62
kredyty i pożyczki	10 105 286,70	9 072 348,30
z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
zobowiązania z tytułu leasingu	2 743 051,87	1 842 752,48
inne zobowiązania finansowe	14 962 897,80	20 738 205,84
- zobowiązania z tytułu factoringu	14 818 485,80	20 485 369,82
- zobowiązania z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	144 412,00	252 836,02
- zobowiązanie inne	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe, razem	27 811 236,37	31 653 306,62

Nota 25 - Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe (struktura walutowa)

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	15 165 970,57	16 985 984,63
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	12 645 265,80	14 667 321,99
waluta - EUR	2 926 332,00	3 420 878,40
przeliczone na PLN	12 645 265,80	14 667 321,99
waluta - CZK	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
waluta - USD	0,00	0,00
przeliczone na PLN	0,00	0,00
pozostałe waluty przeliczone na PLN	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe, razem	27 811 236,37	31 653 306,62

Nota 26 - Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty w rachunku bieżącym	0,00	0,00
Kredyty bankowe	9 565 286,70	9 072 348,30
Pożyczki udzielone przez jednostki powiązane	0,00	0,00
Pożyczki udzielone przez pozostałe jednostki	540 000,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	10 105 286,70	9 072 348,30

Nota 27 - Leasing finansowy

	31.12.2019	31.12.2018
wartość bilansowa netto aktywów leasingowanych	0,00	0,00
różnica między sumą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą	0,00	0,00
łączna suma przyszłych minimalnych opłat leasingowych, płatnych w okresie	11 403 300,83	7 910 777,70
w ciągu jednego roku	2 638 496,65	1 842 752,48
od 1 do 5 lat	2 794 841,71	3 294 046,73
powyżej 5 lat	5 969 962,47	2 773 978,49
koszty finansowe zarachowane na przyszłe okresy	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe z tyt.leasingu finansowego wykazane w bilansie, razem	11 403 300,83	7 910 777,70

Nota 28 - Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	01.-12.2019	01.-12.2018
I Rezerwa na odprawy emerytalne	7 393,66	16 891,49
Stan na początek okresu	16 891,49	4 420,01
Zwiększenia	6 816,23	16 343,95
- nabycie jednostki powiązanej	0,00	0,00
- utworzenie rezerwy w ciągu roku obrotowego	6 816,23	16 343,95
Zmniejszenia	16 314,06	3 872,47
- wykorzystanie w ciągu roku obrotowego	0,00	0,00
- rozwiązanie	16 314,06	3 872,47
Stan na koniec okresu	7 393,66	16 891,49
Różnice kursowe z przeliczenia	0,00	0,00
Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne, razem	7 393,66	16 891,49

Nota 29 - Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Stan na początek okresu	688 462,23	640 371,53
a) zwiększenia	562 666,54	688 462,23
b) wykorzystanie	9 483,34	50 095,26
c) rozwiązanie	678 978,89	590 276,27
Stan na koniec okresu	562 666,54	688 462,23

Nota 30 - Akcje

	31.12.2019	31.12.2018
Wartość księgowa	101 297 059,05	102 459 579,63
Liczba akcji	19 514 647	19 514 647
Wartość księgowa na jedną akcję	5,19	5,25
Rozwodniona liczba akcji	19 514 647	19 514 647
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	5,19	5,25

Nota 31 - Należności warunkowe

	31.12.2019	31.12.2018
Należności warunkowe	125 445 150,36	92 421 753,57
Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
- Z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	0,00	0,00
- Sporne sprawy budżetowe	0,00	0,00
- Zobowiązania z tytułu spraw sądowych	0,00	0,00
- Pozostałe	0,00	0,00
Od pozostałych jednostek	125 445 150,36	92 421 753,57
- Z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	27 171 700,00	32 515 000,00
- Z tytułu weksli obcych	16 874 950,66	17 927 213,41
- Należności z tytułu spraw sądowych	0,00	0,00
- Pozostałe	81 398 499,70	41 979 540,16

Nota 32 - Zobowiązania warunkowe

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe	559 738,14	3 873 043,38
Na rzecz jednostek powiązanych	0,00	0,00
- Z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	0,00	0,00
- Sporne sprawy budżetowe	0,00	0,00
- Zobowiązania z tytułu wystawionych weksli	0,00	0,00
- Pozostałe	0,00	0,00
Na rzecz pozostałych jednostek	559 738,14	3 873 043,38
- Z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	559 738,14	3 873 043,38
- Sporne sprawy budżetowe	0,00	0,00
- Zobowiązania z tytułu spraw sądowych	0,00	0,00
- Z tytułu umów kredytowych	0,00	0,00
- Pozostałe	0,00	0,00

Nota 33 - Przychody ze sprzedaży

	01.-12.2019	01.-12.2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów	264 569 959,35	271 801 139,94
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1 035 840 485,48	1 092 343 856,40
Przychody netto ze sprzedaży usług	2 553 401,07	2 576 953,12
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów i usług	1 302 963 845,90	1 366 721 949,46

Nota 34.1 - Przychody ze sprzedaży produktów - szczegółowa struktura geograficzna

	01.-12.2019	01.-12.2018
Sprzedaż krajowa	264 504 730,05	266 206 511,23
Eksport, w tym:	65 229,30	5 594 628,71
Unia Europejska	65 229,30	5 594 628,71
Pozostałe kraje	0,00	0,00
Razem	264 569 959,35	271 801 139,94

Nota 34.2 - Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów- szczegółowa struktura geograficzna

	01.-12.2019	01.-12.2018
Sprzedaż krajowa	1 016 348 979,62	1 082 142 127,44
Eksport, w tym:	19 491 505,86	10 201 728,96
Unia Europejska	10 979 273,07	8 735 141,61
Pozostałe kraje	8 512 232,79	1 466 587,35
Razem	1 035 840 485,48	1 092 343 856,40

Nota 34.3 - Przychody ze sprzedaży usług - szczegółowa struktura geograficzna

	01.-12.2019	01.-12.2018
Sprzedaż krajowa	2 397 925,14	2 524 691,77
Eksport, w tym:	155 475,93	52 261,35
Unia Europejska	78 974,95	52 261,35
Pozostałe kraje	76 500,98	0,00
Razem	2 553 401,07	2 576 953,12

Nota 35 - Przychody ze sprzedaży produktów - według asortymentu

	01.-12.2019	01.-12.2018
- prefabrykaty zbrojeniowe	103 054 073,50	110 514 210,59
- pozostałe	0,00	0,00
- arkusze	75 891 454,06	67 740 379,42
- profile	59 561 282,27	65 046 943,75
- taśmy	26 063 149,52	28 499 606,18
- rury	0,00	0,00
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	264 569 959,35	271 801 139,94

Nota 36 - Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów - według asortymentu

	01.-12.2019	01.-12.2018
- towary	1 035 381 275,08	1 091 807 851,55
- materiały	459 210,40	536 004,85
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	1 035 840 485,48	1 092 343 856,40

Nota 37 - Przychody ze sprzedaży usług - według asortymentu

	01.-12.2019	01.-12.2018
- pozostałe	351 502,16	240 946,77
- usługi transportowe	1 194 728,84	1 446 557,17
- usługi cięcia i atesty	1 007 170,07	889 449,18
- montaż konstrukcji	0,00	0,00
- usługi przerobu	0,00	0,00
- usługi pośrednictwa finansowego	0,00	0,00
- usługi profilowania	0,00	0,00
Przychody netto ze sprzedaży usług, razem	2 553 401,07	2 576 953,12

Nota 38 - Segmenty branżowe

	za okres 01.-12.2019					
	Handel	Produkcja - zbrojenia	Produkcja - pozostałe	Usługi oświatowe	Usługi pozostałe	Razem
Działalność kontynuowana						
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 012 597 330,42	128 623 862,55	161 515 885,85		226 767,08	1 302 963 845,90
Koszty działalności operacyjnej	1 006 452 606,32	126 737 253,67	164 709 179,54		116 389,04	1 298 015 428,57
Wynik segmentu	6 144 724,10	1 886 608,88	-3 193 293,69		110 378,04	4 948 417,33
Pozostałe przychody operacyjne						8 365 114,60
Pozostałe koszty operacyjne						1 792 788,09
Ujemna wartość firmy						
Wynik wyceny nieruchomości inwestycyjnych						4 006 416,00
Przychody finansowe						9 094 658,65
Koszty finansowe						20 739 710,86
Zysk (strata) z działalności gospodarczej						3 882 107,63
Odpis wartości firmy z konsolidacji						
Zysk (strata) na sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych						
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej						3 882 107,63
Podatek dochodowy:						687 079,00
część bieżąca						99 219,00
część odroczone						587 860,00
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)						
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej						3 195 028,63
Działalność zaniechana						
Zysk/(strata) netto na działalności zaniechanej (w tym jednostek stowarzyszonych)						
Zysk (strata) netto						3 195 028,63
jednostka dominująca						3 140 779,65
udziały nie sprawujące kontroli						54 248,98

Nota 38 - Segmenty branżowe

	za okres 01.-12.2018					
	Handel	Produkcja - zbrojenia	Produkcja - pozostałe	Usługi oświatowe	Usługi pozostałe	Razem
Działalność kontynuowana						
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 046 548 774,53	158 678 982,00	161 286 929,35		207 263,58	1 366 721 949,46
Koszty działalności operacyjnej	1 022 092 441,50	155 593 668,83	156 801 111,06		116 326,94	1 334 603 548,33
Wynik segmentu	24 456 333,03	3 085 313,17	4 485 818,29		90 936,64	32 118 401,13
Pozostałe przychody operacyjne						2 439 365,54
Pozostałe koszty operacyjne						2 052 619,87
Ujemna wartość firmy						
Wynik wyceny nieruchomości inwestycyjnych						104 733,00
Przychody finansowe						6 865 027,04
Koszty finansowe						24 816 841,39
Zysk (strata) z działalności gospodarczej						14 658 065,45
Odpis wartości firmy z konsolidacji						
Zysk (strata) na sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych						
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej						14 658 065,45
Podatek dochodowy:						3 231 057,00
część bieżąca						2 336 082,00
część odroczone						894 975,00
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)						
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej						11 427 008,45
Działalność zaniechana						
Zysk/(strata) netto na działalności zaniechanej (w tym jednostek stowarzyszonych)						
Zysk (strata) netto						11 427 008,45
jednostka dominująca						11 413 764,46
udziały nie sprawujące kontroli						13 243,99

Nota 39 - Koszty według rodzaju

	01.-12.2019	01.-12.2018
amortyzacja	5 206 251,10	4 794 929,35
zużycie materiałów i energii	233 775 669,10	251 132 957,67
usługi obce	50 576 275,44	49 289 176,15
podatki i opłaty	2 270 930,35	2 026 062,22
wynagrodzenia	25 999 326,90	24 085 926,91
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 489 287,37	5 114 275,66
pozostałe koszty rodzajowe (tytuły)	1 427 282,80	1 743 053,40
Koszty według rodzaju, razem	324 745 023,06	338 186 381,36
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	7 343 269,73	-10 870 861,01
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-149 274,48	-140 108,74
Suma kosztów rodzajowych	331 939 018,31	327 175 411,61

Koszt własny sprzedaży

	01.-12.2019	01.-12.2018
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	331 939 018,31	327 175 411,61
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	966 076 410,26	1 007 428 136,72
Razem	1 298 015 428,57	1 334 603 548,33

Nota 40 Pozostałe przychody operacyjne

	01.-12.2019	01.-12.2018
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	422 461,43	58 705,82
Dotacje	762 451,47	807 395,74
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	346 383,99	447 384,59
Otrzymane odszkodowania i refundacje	356 201,66	237 058,31
Rozwiązane rezerwy, w tym:	0,00	0,00
rozwiązane rezerwy na naprawy gwarancyjne	0,00	0,00
rozwiązane rezerwy na świadczenia urlopowe	0,00	0,00
zwrot zapłaconego podatku VAT - decyzja pokontrolna	5 578 316,00	0,00
zwrot kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego	77 528,70	90 073,40
reklamacje	91 439,03	20 187,83
refaktury	7 511,81	26 828,93
sprzedaż wierzytelności	0,00	0,00
nadpłaty z rozrachunków	151 065,39	17 968,59
pozostała sprzedaż	321 899,68	452 325,62
Inne	249 855,44	281 436,71
Suma pozostałych przychodów operacyjnych	8 365 114,60	2 439 365,54

Nota 41 Pozostałe koszty operacyjne

	01.-12.2019	01.-12.2018
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	489 426,42	377 699,07
Koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego	196 260,00	231 562,37
Koszty reklamacji	255 074,88	104 834,58
Rezerwy, w tym:	95 677,47	57 206,48
Zapasy	0,00	0,00
Urlopy, odprawy emerytalno-rentowe	95 677,47	57 206,48
Naprawy gwarancyjne	0,00	0,00
Kary i odszkodowania	106 405,42	184 086,30
Koszty refaktur	3 200,41	63 043,63
Koszty pozostałej sprzedaży	299 607,81	355 729,25
Usługi audytu podatkowego	0,00	111 129,41
Ubezpieczenia	0,00	3 808,60
Darowizny	22 900,00	66 200,00
Odpisane Należności	225 354,00	457 725,70
Udzielone premie pieniężne	0,00	0,00
Inne	98 881,68	39 594,48
Suma pozostałych kosztów operacyjnych	1 792 788,09	2 052 619,87

Nota 42 - Przychody finansowe

	01.-12.2019	01.-12.2018
Dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	6 915 805,48	3 515 427,93
z tytułu udzielonych pożyczek	308 624,09	5 428,13
odsetki od należności	3 725 269,64	3 459 904,47
pozostałe odsetki	2 881 911,75	50 095,33
Przychody ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
Inne przychody finansowe, w tym:	2 178 853,17	3 349 599,11
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	401 343,22	0,00
Sprzedaż wierzytelności	122 964,39	795 509,96
Usługi pośrednictwa finansowego	9,00	70 176,90
Rozwiązanie opisów aktualizujących odsetki	1 626 400,12	586 821,39
Wycena kontraktów walutowych	11 687,76	1 798 998,29
Sprzedaż obligacji	0,00	0,00
Pomoc de minimis	0,00	0,00
Pozostałe	16 448,68	98 092,57
Suma przychodów finansowych	9 094 658,65	6 865 027,04

Nota 43 - Koszty finansowe

	01.-12.2019	01.-12.2018
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	8 931 699,06	8 318 371,66
z tytułu otrzymanych pożyczek	0,00	245 866,44
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
odsetki od zobowiązań	430 966,04	124 904,59
odsetki z tytułu faktoringu	5 135 464,03	5 258 979,60
odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	3 120 801,53	2 445 788,71
odsetki z tytułu leasingu finansowego	240 706,40	233 862,49
pozostałe odsetki	3 761,06	8 969,83
Koszty zbycia inwestycji	0,00	0,00
Inne koszty finansowe, w tym:	11 808 011,80	16 498 469,73
Prowizje od otrzymanych kredytów	1 137 089,38	1 221 293,67
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	0,00	3 121 626,92
Odpisy aktualizujące naliczone odsetki	3 124 167,23	2 368 890,49
Wycena kontraktów walutowych	0,00	279 215,02
Sprzedaż wierzytelności	157 107,70	2 359 163,37
Usługi finansowe	1 596 939,24	1 476 167,70
Leasing	0,00	0,00
Pozostałe koszty - rezerwy	0,00	0,00
Pozostałe koszty	5 792 708,25	5 672 112,56
Suma kosztów finansowych	20 739 710,86	24 816 841,39

Nota 44 - Podatek dochodowy

	01.-12.2019	01.-12.2018
Część bieżąca	99 219,00	2 336 082,00
Część odroczone	587 860,00	894 975,00
Podatek dochodowy	687 079,00	3 231 057,00

	01.-12.2019	01.-12.2018
Zysk (strata) brutto	3 882 107,63	14 658 065,45
Różnice pomiędzy zyskiem (strata) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	-4 341 234,80	283 555,54
koszty niestanowiące kosztów podatkowych	9 130 902,49	15 022 043,85
przychody niestanowiące przychodów podatkowych	17 678 891,27	11 551 560,42
koszty stanowiące koszty podatkowe	3 740 040,96	3 241 125,61
przychody stanowiące przychody podatkowe	89 892,52	54 197,72
inne zmniejszenia dochodu do opodatkowania przewidziane przepisami podatkowymi	-7 856 902,42	0,00
Dochód/strata do opodatkowania	-459 127,17	14 941 620,99
Darowizny	0,00	0,00
Strata podatkowa z lat ubiegłych	2 135 380,36	2 831 321,41
Dochód zwolniony z tytułu działalności w SSE	0,00	0,00
Inne doliczenia (+) i odliczenia od dochodu (-)	0,00	0,00
Podstawa do stawki podatkowej	-2 793 455,39	12 295 164,30
Stawka podatkowa	19,00	19,00
Podatek bieżący	122 287,00	2 336 082,00
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	-2 594 508,00	12 110 300,00
Podatek dochodowy według stawki	38,00	19,00
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku , w tym :	-23 068,00	0,00
Podatek dochodowy bieżący	99 219,00	2 336 082,00
Podatek od dywidendy	0,00	0,00
Podatek dochodowy bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	99 219,00	2 336 082,00
Podatek dochodowy odroczone	587 860,00	894 975,00
Suma podatku dochodowego do RZiS	687 079,00	3 231 057,00

Nota 45 - Propozycja podziału zysku

	01.-12.2019	01.-12.2018
Zysk (strata) netto, w tym:	3 195 028,63	11 427 008,45
kapitał zapasowy	0,00	0,00
pokrycie straty z lat ubiegłych	0,00	0,00
zyski zatrzymane	3 195 028,63	11 427 008,45
dywidenda	0,00	0,00
Nie podzielony zysk / nie pokryta strata	0,00	0,00

Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej

	01.-12.2019	01.-12.2018
Zysk (strata) netto przypadający jednostce dominującej	3 140 779,65	11 413 764,46
Zysk (strata) netto przypadający udziałom nie sprawującym kontroli	54 248,98	13 243,99
Zysk/(strata) netto na działalności zaniechanej (w tym jednostek stowarzyszonych)	0,00	0,00
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	3 195 028,63	11 427 008,45

Nota 46 - Przeciętne zatrudnienie – w osobach – w grupach zawodowych

	01.-12.2019	01.-12.2018
Zarząd jednostki	5,00	5,00
Administracja	43,00	43,00
Dział sprzedaży	93,00	93,00
Pion produkcji	81,00	76,00
Pozostali	167,00	160,00
Razem	389,00	377,00

Nota 47 - Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

	01.-12.2019	01.-12.2018
Adam Kidała	480 000,00	460 000,00
Jacek Rożek	480 000,00	460 000,00
Jerzy Wodarczyk	480 000,00	460 000,00
Piotr Filip	175 680,00	217 453,13
Arkadiusz Wodarczyk	48 000,00	39 900,00
Bogusław Grodkiewicz	166 883,34	53 757,57
Rafał Gałuszka	0,00	136 030,40
Mieczysław Tarczyński	683 648,78	556 020,00
Jarosław Regus	156 000,00	178 764,10
Wynagrodzenie wypłacone Członkom Zarządu	2 670 212,12	2 561 925,20

	01.-12.2019	01.-12.2018
Jan Kidała	36 000,00	36 000,00
Feliks Rożek	36 000,00	36 000,00
Aleksandra Wodarczyk	36 000,00	36 000,00
Sobiesław Szefer	0,00	24 000,00
Marek Mańka	0,00	24 000,00
Tadeusz Borysiewicz	36 000,00	36 000,00
Janusz Kocłęga	36 000,00	36 000,00
Jerzy Biernat	36 000,00	12 200,00
Katarzyna Czerniak	36 000,00	12 200,00
Wynagrodzenie wypłacone Członkom Rady Nadzorczej	381 600,00	328 000,00

Nota 48 - Transakcje w podmiotami powiązanymi

	01.-12.2019	01.-12.2018
Bowim - Podkarpacie Sp. z o.o.		
Należności od podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	4 709 409,46	6 933 427,66
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	0,00	0,00
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek	2 170 000,00	3 586 000,00
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	52 159 730,83	59 140 533,00
Zakupy na rzecz podmiotów powiązanych	2 750,00	650,00
Pozostałe przychody operacyjne	10 788,43	9 754,98
Pozostałe koszty operacyjne	5 284,00	2 000,00
Przychody finansowe	61 769,09	72 124,53
Koszty finansowe	283 955,74	338 405,24
Betstal Sp. z o.o.		
Należności od podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	691 056,90	672 461,30
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	0,00	0,00
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek	0,00	0,00
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	1 506 619,02	1 447 238,84
Zakupy na rzecz podmiotów powiązanych	8 024 352,09	7 081 618,60
Pozostałe przychody operacyjne	4 586,90	5 337,40
Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00
Przychody finansowe	0,00	0,00
Koszty finansowe	0,00	0,00
Passat – Stal S. A.		
Należności od podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	0,00	0,00
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	5 068 990,03	5 068 990,03
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych - z wyjątkiem pożyczek	2 323 711,41	1 764 576,96
Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek	0,00	0,00
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	120 748 919,00	111 103 718,10
Zakupy na rzecz podmiotów powiązanych	147 467 683,26	148 211 279,99
Pozostałe przychody operacyjne	47 091,75	59 808,81
Pozostałe koszty operacyjne	0,00	18 734,06
Przychody finansowe	259 389,65	257 477,23
Koszty finansowe	76 452,75	14 793,65

W imieniu Zarządu Bowim S.A.:

V-ce Prezes Zarządu Adam Kidala	
V-ce Prezes Zarządu Jacek Rożek	
V-ce Prezes Zarządu Jerzy Wodarczyk	

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

Jadwiga Królicka	

Sosnowiec 2020-04-15